

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Fakulta tělesné kultury

**VÝVOJ ZÁKONA O PODPOŘE SPORTU
a srovnání se slovenskou právní úpravou**

Diplomová práce
(magisterská)

Autor: Bc. Bc. Petra Hrabínová
Trenérství a management sportu, magisterské studium, kombinovaná forma

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Kubíček

Rok odevzdání práce: 2017

Olomouc 2017

Jméno a příjmení autora: Bc. Bc. Petra Hrabinová

Název diplomové práce: Vývoj zákona o podpoře sportu a srovnání se slovenskou právní úpravou

Pracoviště: Katedra společenských věd v kinantropologii

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jiří Kubíček

Rok obhajoby bakalářské práce: 2018

Abstrakt

Diplomová práce popisuje vývoj Zákona o podpoře sportu v České republice od okolností vzniku jeho návrhu po reakce na současnou podobu tohoto zákona novelizovanou v roce 2016. Vše je srovnáno se sportovním právem Slovenské republiky, která navzdory společné historii zvolila pro sport odlišný přístup. Překvapivě obě země řeší ve stejnou dobu obdobné problémy.

Klíčová slova: Právo, sport, novela, změna, historie, Česká republika, Slovenská republika

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's full name: Bc. Bc. Petra Hrabínová

Title of the master's thesis: Evolution of Sport Supporting Act and Comparison with Slovak Legislation

Department: Department of Social Sciences in Kinanthropology

Supervisor: Mgr. Jiří Kubíček

The year of presentation: 2018

Abstract

The diploma thesis describes evolution of Sport Supporting Act in Czech Republic since creation of the draft to reviews of its actual form amended in 2016. All this is compared with sports law in Slovak Republic which has different approach to sport despite common history. Surprisingly both countries have the same issues in the same periods.

Keywords: Law, Sport, Amendment, Change, History, Czech Republic, Slovak Republic

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Jiřího Kubíčka, uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 20.11. 2017

.....

Děkuji vedoucímu diplomové práce Mgr. Jiřímu Kubíčkovi za odborné vedení, nápomoc, ochotu, trpělivost a důvěru. Děkuji také všem, kteří přispěli k tomu, že jsem diplomovou práci napsala a odevzdala, především své rodině a nejmilejším.

OBSAH

1 ÚVOD.....	8
2 PŘEHLED POZNATKŮ.....	10
2.1 Pojmy.....	10
2.2 Funkce sportu.....	12
2.3 Sportovní specifika.....	14
2.4 Uznání sportovních specifík a autonomie sportu.....	15
2.5 Sportovní pravidla.....	17
2.6 Sportovní právo.....	20
3 CÍLE A ÚKOLY DIPLOMOVÉ PRÁCE.....	22
4 METODIKA.....	23
5 SYNTÉZA POZNATKŮ A VÝSLEDKY.....	24
5.1 Československo.....	24
5.1.1 Zákony před druhou světovou válkou.....	24
5.1.2 Zákony v období komunismu.....	26
5.1.2.1 Zákon o státní péči o tělesnou výchovu a sport.....	26
5.1.2.2 Zákon o organizaci tělesné kultury.....	26
5.1.3 Zákonná úprava po revoluci.....	27
5.2 Česká republika.....	27
5.2.1 Zákon o podpoře sportu.....	28
5.2.1.1 Vznik zákona.....	28
5.2.1.2 Novelizace zákona.....	29
5.2.1.3 Průběh přijetí aktuální novely zákona.....	30
5.2.1.4 Změny aktuální novely.....	33
5.2.1.5 Reakce na aktuální novelu.....	37
5.3 Slovenská republika.....	38
5.3.1 Vývoj zákona o sportu.....	39
5.3.1.1 Zákon o tělesné kultuře.....	39
5.3.1.2 Zákon o tělesné kultuře a o doplnění zákona o živnostenském podnikání.....	40
5.3.1.3 Zákon o organizaci a podpoře sportu.....	41

5.3.1.4 Zákon o sportu.....	42
5.3.2 Zákon o organizování sportovních akcí.....	45
5.3.2.1 Zákon 315/1992 Sb.	45
5.3.2.2 Zákon č. 479/2008 Z. z.	45
5.3.2.3 Zákon č. 1/2014 Z. z.	46
5.4 Srovnání.....	47
6 ZÁVĚR.....	50
7 SOUHRN.....	51
8 SUMMARY.....	52
9 SEZNAM ZKRATEK.....	53
10 REFERENČNÍ SEZNAM.....	54

1 ÚVOD

Sport je aktivita, která dokáže překvapit. Sportovní začátečníky často překvapí, jak je tahle činnost návyková - pocit přílivu endorfinů vyplavených při fyzické námaze je nenahraditelný a lehce se na něj zvyká. Technická náročnost každé sportovní disciplíny, pokud má být vykonávána správně, může leckoho zaskočit. Například běhat vypadá tak jednoduše, ale naučit se opravdu správnému běhu trvá i roky.

Mě osobně vždy překvapí, jaká vlna fandění a diskuzí se náhle vzedme při konání nějakého velkého sportovního svátku jako olympijské hry, mistrovství světa v hokeji nebo fotbale. Moji známí a rodinní příslušníci, do kterých bych to neřekla, náhle spěchají domů k televizi nebo si natahují budík, aby vše viděli živě.

Překvapením jistě není, že sport významně přispívá ke zdraví, k výchově, k mezilidským vztahům, k národní hrdosti. To se všeobecně ví. Jeho příspěvek do ekonomiky už ale překvapivý je. Sport ze státního rozpočtu čerpá, ale velkou měrou mu i přispívá. V České republice je to podle koncepce financování, kterou nechalo v roce 2012 vypracovat Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy až 52 miliard korun ročně.

Sport jako politický činitel je pro mnohé ještě překvapivější. Řeší se zásahy Evropské unie do sportovních pravidel a porušování svobod Evropské unie sportovními pravidly. Více peněz do sportu, renta pro úspěšné sportovní reprezentanty, výstavba nových sportovišť, ustanovení ministerstva sportu - to vše jsou body volebních programů politických stran v České republice a kauza „Dotační krize sportu“ z letošního roku, vedla k rezignaci ministryně školství. Zapojení státních subjektů do sportovní oblasti, státní podpora sportujících a využití sportu jako nástroje politického zviditelnění má u nás svoji tradici už od dob Československa.

Proto je překvapivé, že Česká republika, která oficiálně vznikla v roce 1993, uzákonila první a zatím jediný sportovní právní předpis - Zákon o podpoře sportu - až v roce 2001. Po skoro deseti letech od jeho vzniku přišla potřeba vytvořit nový sportovní zákon. Politická diskuze trvala více jak pět let, ale stále se nedařilo předložit návrh nového zákona. Až konečně v roce 2015 byl alespoň předložen návrh novely stávajícího Zákona o podpoře sportu a od počátku roku 2017 je tento významně

pozměněný zákon účinný. Očekávání razantní změny ale nebyla naplněna, novela zákona je spíš jen první vlaštovkou, z čehož jsou sportovní organizace po tak dlouhé době čekání poměrně zklamány.

Slovenská republika i přes společnou československou historii a totožný výchozí bod na počátku samostatnosti pro oblast sportu zvolila opačný přístup. První sportovní zákon si Slovensko uzákonilo hned, jak to bylo možné a pravidelně zákony pro sport přidávalo a dle potřeb měnilo. Navzdory tomu se Slováci ocitli v obdobné situaci jako Češi - jejich nejnovější Zákon o sportu, potřebný a diskutovaný, zatím nenaplnil vkládaná očekávání. Je možné, že na vině je i velká obsáhlost a detailní řešení zákona.

Vývoj Zákona o podpoře sportu od prvních impulsů k jeho vzniku až po současnou podobu a jeho zjednodušené vysvětlení je tématem této práce. Srovnání se Zákonem o sportu Slovenské republiky je dalším rozměrem, který by pro obor sportovního práva mohl být přínosný - je zpracováno prvně.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

Pro jednoduchost a srozumitelnost i pro laika ve sportovním právu, o kterou se v průběhu celé práce snažím, vysvětlím, co se rozumí pod pojmem sport, protože neexistuje jedna mezinárodně platná definice. Sport má dopad na mnoho sfér a má mnoho funkcí, uvedu jejich přehled. Je volnočasovou aktivitou s mnoha specifiky, která také vysvětlím.

2.1. Pojmy

„Sport je dobrovolná pohybová aktivita člověka“, by podle mě byla dobrá a jednoduchá definice pojmu sport. Tak jednoduché to ale není, protože definic je mnoho a žádná z nich není univerzálně přijímána všemi subjekty. Zde uvádím některé z nich odpovídající navazujícímu obsahu:

Rada Evropy ve své chartě prohlašuje: „Sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které, ať již prostřednictvím účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“ (Evropská charta sportu, 1992, čl. 2 odst. a)).

K výkladu pojmu sport Rady Evropy se hlásí i **Evropská unie (EU)** a dále říká, že sport: „Představuje společenský a ekonomický jev narůstajícího významu, jež význačným způsobem přispívá k naplňování strategických cílů solidarity a prosperity, vytyčených Evropskou unií“ (Bílá kniha sportu, 2007, 2).

Pro nás a tuto práci je nejvíc důležité, jak se ke sportu vyjadřuje **Česká republika (ČR)**:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT): „Sport je lidská činnost založená na základních společenských, výchovných a kulturních hodnotách. Sport tyto hodnoty bez ohledu na pohlaví, rasu, věk, zdravotní postižení, náboženství a víru, sexuální orientaci a společenské či ekonomické zázemí u jednotlivců i v společnosti jako celku posiluje“ (Analýza financování sportu v České republice, 2009, 6).

V **Zákoně o podpoře sportu** je uvedeno: „Sportem je pro účely tohoto zákona každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované

účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně” (zákon č. 115/2001 Sb., § 2 odst. 1).

Protože v této práci český právní systém v oblasti sportu porovnávám se slovenským právním systémem, uvedu zde i výklad **Slovenské republiky (SR)**:

Slovensko nemá ve svých právních předpisech definici slova sport, ale v **zákoně o sportu** pod pojem *sportovní činnost* řadí vykonávání, organizování, řízení, správu, podporu nebo rozvoj sportu a pojmem *vrcholový sport* rozumí soustavnou přípravu sportovce s cílem dosáhnout vrcholového sportovního výsledku v soutěži a jeho účast v mezinárodní nebo nejvyšší národní soutěži (zákon č. 440/2015 Z. z., čl. 1 § 3).

Definici sportu ale najdeme třeba i v **Koncepci státní politiky v oblasti sportu - Slovenský sport 2020**: „Všechny formy tělesných aktivit, které prostřednictvím příležitostné nebo organizované účasti vedou k prokazování nebo zvyšování tělesné zdatnosti a duševní pohody, formují sociální vazby nebo umožňují dosahovat výsledky v soutěžích na všech úrovních” (Koncepce státní politiky v oblasti sportu - Slovenský sport 2020, 2012, n.s.).

Zákony, které vznikaly v době Československa a na Slovensku, zmiňují místo pojmu sport pojmy *tělesná kultura* a *tělesná výchova* (nebo dříve *tělovýchova*). V předkládaném textu jsou tyto pojmy uvedeny tam, kde mají svůj historický nebo právní kontext. Raději je proto také vysvětlím:

Tělesná kultura je sociokulturní systém, v jehož rámci se jako výsledek činností, tvorby hodnot, vztahů a norem zabezpečuje specifickými tělocvičnými prostředky (tělesná cvičení) uspokojování zvláštních biologických a sociálních potřeb člověka v oblasti fyzického a z něj vyplývajícího psychického a sociálního rozvoje s cílem jeho socializace a kultivace. Je součástí kultury a kulturního dědictví každého národa. Objektem jejího působení je kulturní a společenský člověk jako plnohodnotný člen společnosti (Hodaň, 1997, 34-35).

Svémi slovy bych řekla, že tělesná kultura je pojem pro systém, do nějž spadají subsystémy tělesná výchova, tělesná rekreace a sport.

Tělesná výchova „vyjadřuje činnost (hodina školní tělesné výchovy), ale i určitý *system* (system školní tělesné výchovy jako systému vzdělávacího)” (Hodaň, 2006, 9).

2.2 Funkce sportu

Protože sport je pro společnost prospěšný v mnoha směrech a důležitý z různých důvodů pro opravdu velkou skupinu obyvatel, plní i pro stát mnoho funkcí:

Přínos sportu pro **zdraví** je to, co se na všech konferencích, jednáních, diskuzích, ve všech dokumentech týkajících se sportu a jeho přínosu zmíní vždy. Pohyb a zejména ten pravidelný¹ je nástrojem prevence obezity, srdečních onemocnění, cukrovky a dalších a tím zvyšuje kvalitu života. Jak bylo řečeno na ekonomickém panelu v Davosu 2009: „Každý dolar investovaný do sportu, ušetří čtyři dolary ve zdravotnictví“ (Analýza financování sportu v České republice, 2009, 6). *Upevňování zdraví* je také znakem sportu samotného, jak uvádí zákon o podpoře sportu v § 2. Jiří Kejval, předseda Českého olympijského výboru (ČOV) na Národní sportovní konferenci 2016² uvedl, že přínos pro zdraví je jedním ze tří hlavních důvodů, proč by měl stát systematicky sport podporovat.

„**Vlastenectví** je pocit, který sport přináší jak sportovcům samotným, tak divákům. Sportovci vedle výkonů prezentují také kulturu a danou zemi. Pro svou zemi, pro diváky, jsou hrdiny a jsou zdrojem hrdosti” (Hrabínová, 2013, 10).

Vedle zdraví a vlastenectví Kejval na Konferenci zmíněné výše jako důvod pro státní podporu sportu zmínil i **reprezentaci státu**, protože dle jeho slov 70% dobrých zpráv v zahraničí o České republice je díky sportu, stát vydává účelově na prezentaci státu několik miliard korun ročně, takže sport se pro prezentaci jeví jako nejefektivnější investice.

„Dále má sport **výchovnou funkci**, protože díky hodnotám, které jsou sportu vlastní, se sportující, hlavně děti, přirozenou cestou učí solidaritě, sociální integraci,

¹ „Pro zdravé dospělé ve věku 18 až 65 let WHO doporučuje jako cíl dosažení minimálně 30 minut pohybové aktivity střední intenzity po 5 dnů týdně nebo alespoň 20 minut pohybové aktivity vysoké intenzity po 3 dny týdně” (Pokyny EU pro pohybovou aktivitu, 2008, 6).

² Národní sportovní konference 2016 pořádána ministryní MŠMT Kateřinou Valachovou 25.4.2016 na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se konala za účelem dialogu mezi politiky, odborníky a sportovci k představení Koncepce sport 2025 (Národní sportovní konference, 2016).

zásadám *fair play*³ a také sebevědomí, cílevědomosti, sebeovládání, vztahu k pohybu, k hygieně atd” (Hrabínová, 2011, 12).

Rovné příležitosti, jako jeden z atributů sportu, kterých se dosahuje díky tomu, že sportovci jsou obdivováni především pro svou výkonnost, stírají se rozdíly v národnosti, ve vzhledu, barvě kůže, nahrávají funkci **sociální integrace** - muži, ženy, handicapovaní, lidé různých národností i jiní mají ve sportu stejné možnosti, pokud budou mít dobrou výkonnost, budou obdivováni stejně, jako jejich kolegové (Hrabínová, 2013).

Ekonomická funkce je čím dál tím významnější. V sportovním sektoru je zaměstnáno mnoho osob, v roce 2011 to bylo 3,8% v ČR (Konceptce financování sportu v České republice, 2012), na trhu se objevuje stále více produktů se sportem souvisejících od sportovních pomůcek, oblečení, přes mobilní aplikace, merchandising⁴ až po počítačové hry. Někteří sportovci, především fotbalisté, hokejisté, ale i baseballisté, basketbalisté a další, to už ale podle kulturních rozdílů jednotlivých zemí, dostávají vysoké platy, z nichž jsou odváděny příspěvky do státního rozpočtu ve formě daní. Dále příjmy z organizace sportovních akcí, sportovní turistika, výstavba sportovní infrastruktury, komerční sport (posilovny, sportovní kurzy a jiné) a příjmy z médií. Příspěvek sportu do státního rozpočtu 2011 ČR byl 3,3%. (Konceptce financování sportu v České republice, 2012). Shrnutí: „Odvodem daní ze sportovního průmyslu a služeb získává dnes stát více prostředků, než poskytuje na podporu tělovýchovy a sportu formou dotací. Bez významu není ani vliv sportovního průmyslu, služeb a organizací na počet pracovních příležitostí” (Konceptce státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice, 2009, n.s.).

V neposlední řadě má sport funkci **zábavy**. Sportem se baví jak aktivní sportující, tak diváci. Ať už v jakékoliv formě, sportu se drtivá většina věnuje ve svém

³ Definice Fair Play dle Kodexu sportovní etiky: „Fair play znamená mnohem více než jen pouhé respektování pravidel; nese v sobě i pojmy přátelství, respektování druhého a sportovního ducha. Je to způsob myšlení, nikoliv pouhé chování. Tento pojmový obsah zahrnuje problematiku boje proti podvádění, umění působit lstí i při respektování pravidel, dopingů, násilí (a to jak fyzickému, tak i verbálnímu), nečestným výhodám, nerovnosti šancí, nadměrné komercializaci a korupci“ [Kodex sportovní etiky, 2007].

⁴ „Merchandising můžeme definovat jako **sekundární reklamní zhodnocení atraktivních ikon** (ať už fiktivních postav, znaků, log, sloganů nebo skutečných osobností) mimo oblast jejich obvyklé působnosti, založené na síle asociace dobrého jména těchto ikon, a z toho vyplývajícího podstatného zvýšení atraktivity zboží a služeb, které jsou těmito ikonami označeny.... **Předmětem merchandisingu** mohou však být i **„proslulé“** ochranné známky, které se u spotřebitelů staly natolik silnými, že jejich umístění na výrobcích povede k zvýšení atraktivity a tím i odbytu daného zboží” (Šulcová, 20.12.2010).

volném čase a možnost bavit se je volným čase rozhodující. A proto „aby sport byl zábavou, aby lidé měli chuť sportovat, nebo i jen se na sport dívat, aby sport byl sportem, měl by si zachovat jisté rysy, které nazýváme *sportovní specifika* neboli zvláštnosti, protože v jiných oblastech lidské činnosti takový přístup nefunguje“ (Hrabínová, 2011, 10-11).

2.3 Sportovní specifika

V této kapitole převezmu text z mé bakalářské diplomové práce z roku 2011, protože kapitola 1.3 Sportovní specifika na straně 13-14 pojednává o tom samém, a i k charakteru této diplomové práce mi níže uvedený a mnou již jednou sepsaný text přijde k tématu vyčerpávající:

- **„nejistota sportovního výsledku** – pokud by jeden tým nebo jeden jednotlivec byl dlouhodobě nejlepší a nejsilnější, ostatní by ztratili chuť věnovat se sportu. Na sportu je lákavé napětí ‚Kdo vyhraje tentokrát?‘⁵ Hamerník ve své knize k tomu dodává: ‚Monopol na úspěch je pro sport špatný a nepředvídatelné výsledky představují jeho klíčovou hodnotu‘ [HAMERNÍK, 2004: s. 24]. Proto je kupříkladu ve fotbalu zavedeno odstupné za odkup hráče, aby jeden tým, který je bohatý, nevykoupil nejlepší hráče světa a neodepsal tak soupeře ze soutěže,⁶
- **omezení účasti sportujících** – zahrnuje oddělené soutěže mužů a žen pro to, aby jejich výsledky byly porovnatelné, protože díky konstitučním a fyziologickým vlastnostem by jejich společná soutěž byla pro ženy nevýhodná. To, co by v jiných oblastech lidského konání bylo nepřijatelné a vnímáno jako diskriminace na základě pohlaví, např. v případě odlišných pracovních činností v zaměstnání, je ve sportu žádoucí.⁷

⁵ Například když v letech 2004 až 2009 ruská tyčkařka Jelena Isinbajevová 27krát prolomila světový rekord, byla po celou tu dobu jedinou vítězkou všech atletických mítinků, kterých se zúčastnila, a to s tak velkým náskokem, že soupeřky nebyly s to přiblížit se jí a tak soutěžily ‚jen‘ o druhé místo. Diváci prohlašovali, že taková soutěž není zajímavá, protože je jasné, kdo vyhraje. I pro ni samotnou v takovém případě výhra pozbývala smyslu, jak k tomu sama dodává: ‚Když jsem dřív vyhrávala všechno, co se dalo, nevěnovala jsem tomu žádnou zvláštní pozornost‘ [NĚMÝ, 2010].

⁶ Téma poplatků je ale sporné, více o tom dále v textu, zejména rozsudek Bosman.

⁷ Sportovní prostředí se samo dovolávalo testů na určení pohlaví, když na Olympijských hrách 2008 v Pekingu běh na 800m vyhrála běžkyně z Jihoafrické republiky Caster Semenyaová, o které se ohledně pohlaví velmi pochybuje. Byla zvažována i varianta, že by ji, kvůli pohlaví, byla odebrána medaile (nestalo se tak) [Caster Semenyaová je žena a může znovu závodit, rozhodla IAAF].

Dále také omezení startu atletů s odlišnou národností v soutěžích národních týmů, protože například na mistrovství světa ve fotbale mohou v rámci jednoho národního týmu startovat jen sportovci dané národnosti i přes to, že v české lize za fotbalové kluby nastupují běžně i hráči jiných národností. Obdobný postup by v pracovním prostředí byl vnímán jako národnostní nebo rasová diskriminace,⁸

- **autonomie sportovních federací** – obecně jsou vyvíjeny snahy, aby byl sport nezávislý na státní správě. Stát se nepodílí na tvorbě sportovních pravidel a nevytváří legislativu, která by sportu konkrétně říkala, jak by měl vypadat. Pokud legislativu vytváří, je to většinou na úrovni rozdělení financí, vyjádření podpory a snaha o rozvoje sportu: Česká republika – Zákon o podpoře sportu, Dánsko – Zákon o podpoře vrcholového sportu, Zákon o fotbalových sázkách a loterii, atd. Řešení sporů, přestupů, organizace soutěží, členských poplatků a jiných sportovních záležitostí je v kompetenci sportovních federací v duchu zachování zásady pyramidové struktury (nesmí být v rozporu s pravidly nadřazené sportovní federace) [Bílá kniha sportu, 2007: s. 13].

Specifika sportu, ať už více či méně, uznávají všechny subjekty, které mají s oblastí sportu co do činění. Mnoho sportovních pravidel, která jsou následně zmíněna, má za cíl usměrňovat sport tak, aby tyto zvláštnosti byly zachovány”

(Hrabínová, 2011, 13-14).

2.4 Uznání sportovních specifik a autonomie sportu

Specifičnost sportu je dle mého zcela zásadní pro celé chápání právního uspořádání oblasti sportu. Není to jev, který by byl vnímán pouze v naší republice nebo jen uvnitř sportu, ale je uznáván státy a mezinárodními organizacemi celosvětově.

K autonomii sportovních organizací se vyjadřuje Mezinárodní olympijský výbor: „Vzhledem k tomu, že sport se uskutečňuje v rámci společnosti, mají sportovní organizace spadající do olympijského hnutí autonomní práva a povinnosti, tedy možnost svobodně vytvářet a kontrolovat pravidla sportu, určovat strukturu a správu vlastních

⁸ Téma omezení startu zahraničních atletů je sporné, více o tématu v rozsudcích Walrave a Koch, Bosman a dalších.

organizací, dále mají právo svobodných voleb bez jakéhokoli vnějšího vlivu a odpovědnost za uplatňování zásad dobré správy“ (Olympijská charta, 2016, 10).

EU vyjadřuje svoje uznání specifčnosti sportu ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU): „Unie přispívá k podpoře evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci“ (SFEU, 2008, čl. 165 odst. 1) a také v Bílé knize sportu: „Právní předpisy pro hospodářskou soutěž a ustanovení o vnitřním trhu se na sport vztahují pouze do té míry, v jaké představuje hospodářskou činnost... Judikatura evropských soudů a rozhodnutí Evropské komise ukazují, že specifčnost sportu je uznaná a zohledňovaná“⁹ (Bílá kniha o sportu, 2007, 13).

V České republice je drtivá většina sportovních organizací založena ve formě spolku,¹⁰ jak potvrzuje MŠMT: „Spolky jsou základní osou českého sportu“ (Koncepce podpory sport 2016-2025 Sport 2025, 2016, 12). Princip spolkové autonomie je zakotven v Listině základních práv a svobod (LZPS), která deklaruje: „Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo sdružovat se ve spolcích, společnostech a sdruženích“ (zákon č. 2/1993 Sb., 1993, čl. 20 odst. 1). „Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem...“ (zákon č. 2/1993 Sb., 1993, čl. 20 odst. 3). „Politické strany a politická sdružení, jakož i jiná sdružení jsou odděleny od státu“ (zákon č. 2/1993 Sb., 1993, čl. 20 odst. 4).

Český soudní systém se také již několikrát musel zabývat otázkou míry intervence do práv spolků (občanských sdružení). Jedním z největších soudních sporů na téma spolkové autonomie u nás byl spor o členství Českého svazu tělesně

⁹ ,Například případ Walrave a Koch projednávaný u Evropského soudního dvora (ESD): Tito dva pánové byli vodiči při cyklistických závodech a žalovali Mezinárodní cyklistickou federaci (Union Cycliste Internationale - UCI) za to, že, vydala pravidlo, které udávalo, že vodič musí mít stejnou státní příslušnost jako jezdec za ním jedoucí a které jim tak ve startu na mistrovství světa. Jejich argumentem bylo, že takové sportovní pravidlo je v rozporu s volným pohybem osob a služeb, které Evropská unie garantuje. ESD na otázku, zdali mu opravdu odporuje, odpověděl, že v tomto případě ne, protože toto pravidlo napomáhá udržet **souboj národů**, což je pro sport charakteristické a v cyklistickém závodě týmů obzvlášť. Tedy rozhodl ve prospěch sportovních pravidel.

Nebo případ Meca-Medina a Majcen taktéž u ESD: U těchto dvou dálkových plavců dopingové kontroly odhalily užívání zakázaných látek a Světová antidopingová agentura (World Anti-Doping Agency – WADA) jim udělila čtyřletý zákaz činnosti přesně tak, jak jí to umožňují stanovená pravidla. Plavci si po několika krocích obrátili na soudní dvůr kvůli omezení svobody vykonávání činnosti, kterou EU také vyznává. Soud žalobu zamítl s tím, že **omezení činnosti je smyslem trestu za doping**, je smysluplnější než třeba finanční sankce, která by navíc mohla být chápána jako zjištěný motiv“ (Hrabínová, 2013, s. 12).

¹⁰ Spolky jsou zakládány podle zákona č. 89/2012 Sb. Předtím, než vznikl nový občanský zákoník, byly sportovní kluby zakládány ve formě občanských sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb.

postižených (ČSTPS) sportovců v Českém paralympijském výboru (ČPV).¹¹ Všechny zúčastněné strany se odvolávaly na LZPS i zákon o sdružování občanů. Soudy nakonec rozhodly, že nebyly naplněny skutky, na základě kterých může soud zasáhnout do vnitřních záležitostí spolků. Spor ale trval dál a tak se jeho ukončení povedlo až střešní organizaci - Mezinárodnímu paralympijskému výboru - který svého člena - Český paralympijský výbor - suspendoval, aby tak donutil ČPV k znovupřijetí ČSTPS za člena, povedlo se (Hrabínová, 2013). Takže více jak sedmiletý spor byl úspěšně vyřešen na základě dodržení sportovních pravidel dané organizace a pyramidové struktury sportovních organizací, obojí vysvětleno níže.

2.5 Sportovní pravidla

V této kapitole také převezmu text z mé bakalářské diplomové práce z roku 2011, protože kapitola 1.4 Sportovní pravidla na straně 14-15 pojednává o tom samém, a i k charakteru této diplomové práce mi níže uvedený a mnou již jednou sepsaný text přijde k tématu vyčerpávající:

„V definici sportu dle Zákona 115/2001 Sb. o podpoře sportu, která je uvedena výše, je zmínka o ‚organizované i neorganizované účasti‘, protože jedním ze způsobů, jak lze sport dělit, je následující:

- **neorganizovaná činnost (sport jako rekreační aktivita pro všechny)** – jedinec sportuje ‚sám pro sebe‘, bez organizace, klubového nebo oddílového zázemí, bez oficiálních soutěží, kde lze postoupit nebo sestoupit, sportuje pro své vlastní zdraví, ‚dobrý pocit‘ atd.,

¹¹ Tento spor uvnitř sportovní organizace Český paralympijský výbor vznikl po Letních paralympijských hrách v Athénách 2004. ČSTPS chtěl dosáhnout změn v organizační struktuře, systému účetnictví, hospodaření a rozdělováním financí poskytnutých z dotací a státního rozpočtu v ČPV. Tato snaha o nastolení „spravedlivějšího“ systému uvnitř paralympijského sportu vyústila ve sporné vystoupení/vyloučení ČSTPS z ČPV a tudíž odstříhnutí ČSTPS od výhod vyplývajících z členství v ČPV. Ve sporu v letech 2005-2010, ve kterém se ČSTPS domáhal určení, že jsou stále členy, a náhrady financí, které mu nebyly v době sporného nečlenství poskytnuty, byly využity všechny instance a možnosti občanského soudního systému a řádu. Na závěr byl potvrzen vůbec první rozsudek v této věci vynesený Obvodním soudem v roce 2005, který rozhodl, že ČSTPS je stále členem ČPV, protože vystoupení nebylo provedeno oprávněnou osobou, a navíc nebylo učiněno žádné rozhodnutí orgánu občanského sdružení, jehož protiprávnost a „protistanovost“ by měly soudy prošetřit, jak požaduje zákon (Hrabínová, 2013).

- **organizovaná činnost (soutěžní sport)** – jedinec se snaží o dosažení výsledku, který je oficiálně hodnocen, je součástí určité organizační struktury daného sportu, účastní se soutěží, jeho výsledek je porovnáván s ostatními, vztahují se na něj konkrétní sportovní pravidla.¹²

Jedním z rozdílů mezi organizovanou a neorganizovanou sportovní činností je přístup ke sportovním pravidlům. První sportující skupina si může pravidla upravovat a přizpůsobovat momentálním podmínkám a přáním, druhá skupina je měnit nemůže. Pro potřeby této práce se zabýváme organizovaným sportem, ve kterém je možné se, díky sportovním pravidlům, dovolávat práva.

Sportovní pravidla, která byla stanovena buď řídicími sportovními orgány, nebo se na nich dohodli sami sportující [ŠPULKA, 2010: s. 63], lze dělit na dvě skupiny:

- **základní pravidla sportu** – říkají, jak má daný sport vypadat, například počet hráčů na hřišti a povinné rozměry hřiště. Nebo také to, co je v rámci dané sportovní disciplíny přípustné a co ne, pro příklad předčasný start, přešlapy ve vrhačských disciplínách, pravidlo počtu hráčů v jeden moment na soupeřově poli atd.,

¹² Je to mé osobní dělení sportu, které odpovídá potřebám této práce. Častěji používané je dělení podle jeho podstaty, smyslu, úrovně tělesných i jiných předpokladů a také zájmu i motivace tak, jak uvádí Dovalil ve svém článku: „**Sport rekreační** (dnes také Sport pro všechny) je široce rozšířený a přístupný, s širokým spektrem pohybových aktivit. Činnost soutěžní i nesoutěžní ve volném čase, spontánní, více nebo méně systematická, organizovaná (v rámci klubů, sdružení, různých zájmových organizací, placené služby) či neorganizovaná. Motivací a hodnotami jsou pohybové vyžití, zábava, sociální kontakt, udržení či zlepšení zdravotního i psychického stavu a kondice, soutěžní aspekt. **Sport výkonnostní** představuje zájmovou soutěžní činnost ve sportovních klubech. Vychází z individuálních podmínek, je organizovaný a má pravidelné soutěže v diferencovaných věkových a výkonnostních kategoriích řízené sportovními svazy. Aktivní sportovci sami hodnoty vytvářejí a jsou sami „spotřebiteli“ hodnot sportu (prožitok, sociální kontakt, zlepšování, seberealizace). **Sport vrcholový** (v mnoha případech profesionální se zvláštní organizací) znamená nejvyšší výkonnostní úroveň sportu. Přesahuje volný čas, sféra selektivní podle míry talentu a tréninkových možností, životní režim vrcholových sportovců se přizpůsobuje požadavkům sportu. Jejich činnost se tak stává určitým společenským závazkem, posláním a uplatněním, vrcholoví sportovci se stávají „producenty“ hodnot, jejichž „spotřebitelem“ je veřejnost. Nároky na řízení vrcholového sportu (trénink, organizace aj.) většinou přesahují možnosti dobrovolného zajištění. Výrazná je jeho funkce propagační a agitační, působení na veřejnost v domácím prostředí (vzory), ale i reprezentace v zahraničí. Sport zdravotně postižených je samostatnou společensky velmi významnou oblastí. Aktivní provozování přispívá ke kompenzaci zdravotních omezení, dodává jejich životu novou dimenzi, napomáhá společenské integraci, rozvoji volných vlastností, posilování sebedůvěry a motivace, výchově k samostatnosti, soběstačnosti. Organizuje se a provádí na všech úrovních - rekreační, výkonnostní i vrcholové. Člení se podle druhu postižení do řady kategorií“ [DOVALIL, 2009].

- **pravidla sportovních organizací** – organizace pro jednotlivé sporty si stanovují pravidla pro fungování daného sportu - pravidla pro nominace svých členů na soutěže, kdo může být reprezentačním trenérem a kdo klubovým, platy hráčů, náhrady za výjezdy na zahraniční závody a další.

....

Že se sport řídí pravidly, která jsou vyhlášena určitou řídicí sportovní organizací, je dáno tzv. pyramidovou strukturou, která je pro sport charakteristická. Ta také ovlivňuje organizační strukturu daného sportovního odvětví. Základ pyramidy tvoří sportovní kluby, nad nimi jsou regionální federace, pak národní, poté mezinárodně regionální a mezinárodní zastřešující federace pro konkrétní sport nebo sportovní odvětví. Například určitá pravidla utváří Mezinárodní fotbalová federace (FIFA¹³) a mezinárodně regionální fotbalové federace jako Evropská fotbalová federace (UEFA¹⁴) je musí dodržovat. Ale mohou si zároveň vytvářet vlastní pravidla, která s těmi pravidly FIFA nebudou v rozporu. A tak to jde pyramidově dolů až na klubovou úroveň. „Pokud tedy sportovec uzavře profesionální vztah s klubem, je vázán veškerými uvedenými pravidly, včetně např. disciplinární pravomoci sportovní asociace“ [HAMERNÍK, 2004: s. 19]. Od národní úrovně dolů ale sportovní organizace podléhají také národní právní struktuře a proto mohou přijmout jen taková pravidla, která s ní nebudou v rozporu.

To, že sport je organizován ne jen na národní, ale i mezinárodní úrovni, a tudíž se nemusí řídit jen národním právním systémem, ale musí se ohlížet i na legislativu jiných států, dává sportovním pravidlům rozměr mezinárodního práva [tamtéž]¹⁵”

(Hrabínová, 2011, 14-15).

¹³ Fédération Internationale de Football Association

¹⁴ Union of European Football Associations

¹⁵ Konkrétně do mezinárodního práva soukromého, protože sportovní kluby a federace jsou soukromé subjekty.

2.6 Sportovní právo

Otázka existence sportovního práva není předmětem této práce. Je obecně známo, že sportovní právo není samostatným oborem práva tak, jako je právo občanské nebo třeba trestní. Ale sportovní pravidla jsou vymahatelná u soudů - Arbitrážního soudu pro sport nebo Evropského soudního dvora, jak už bylo zmíněno výše. Sportovní právo je samostatně zkoumáno - T.M.C. Asser Instiutem se sídlem v Haagu,¹⁶ je vyučováno na vysokých školách¹⁷ a advokátní kanceláře nabízejí poradenství v oblasti sportovního práva.¹⁸ Tudíž jeho existence je jistá, i když je zatím neformální. Pro teď nám vystačí tato definice českého odborníka na sportovní právo: „Jde o pevně nevymezený, ale stále více kohezní soubor norem regulující praxi sportu a řešící spory ve sportu“ (Hamerník, 2004, 20).

Pro potřeby předkládané diplomové práce se sportovním právem rozumí všechny právní předpisy, které obsahují slovo *sport*, *tělesná kultura*, *tělesná výchova* nebo které přímo ovlivňují nebo upravují sportovní prostředí.

Velký význam sportu pro společnost v nejrůznějších sférách a jeho přínos pro stát, uznání sportovních specifik, především autonomie sportovního prostředí, existence herních a organizačních sportovních pravidel, jejich dovolatelnost u samostatných sportovních institucí i u vnitrostátních soudních systémů, pyramidová organizační struktura sportovního prostředí - to vše jsou východiska při rozhodování o míře státní intervence do sportovní oblasti a podobě sportovního práva uvnitř každého státu při tvorbě legislativy sport ovlivňující.

Česká republika ve vztahu ke sportu z pohledu práva patří mezi představitele tzv. **nekonstitučního přístupu**, na rozdíl např. od Portugalska nebo Řecka. To znamená, že ani v Ústavě České republiky, ani v Listině základních práv a svobod a ani v jiném ústavním zákoně není výslovně zmíněn sport (Sluka, 2007). K tomu ale říká Králík ve své knize Právo ve sportu z roku 2001, že to neznačí zamítavý postoj státu ke sportu, jen vztah jiný.

¹⁶ T.M.C. Asser Instiut „se prezentuje jako vedoucí vědecká instituce na poli mezinárodního práva soukromého, mezinárodního práva veřejného, práva Evropské unie a mj. také mezinárodního sportovního práva“ (Hamerník, 2004, 18).

¹⁷ Právnická fakulta Univerzity Karlovy nabízí kurz Sportovní právo.

¹⁸ např. Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář nebo KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Míra zásahů legislativy do oblasti sportu určuje, jestli jde o intervenční nebo liberální model práva. V **intervenčním modelu** stát prostřednictvím vládních orgánů zasahuje do sportu, má hlavní slovo a vytváří speciální legislativu pro sport. Přináší to jisté výhody: lepší institucionální organizace sportu, garantovaná ochrana subjektů ve sportu, průhlednost financování a mnoho dalších. Francie například má velmi intervenční zákoník (Vitáková, 2010).

V **modelu liberálním** odpovědnost nese nevládní organizace. Stát vystupuje jako podporovatel a poskytovatel financí. Legislativní rámec je mnohem omezenější. V liberálního modelu rozlišujeme tři subsystemy: a) státy, které přijaly zákon o sportu; b) státy nemající zákon o sportu, ale vybavené sportovní legislativou; c) státy bez zákona o sportu i speciální sportovní legislativy (Králík, 2001). Vedle České republiky sem spadá třeba Velká Británie.

3 CÍLE A ÚKOLY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jako cíl diplomové práce jsem si stanovila jednoduše a srozumitelně popsat výkon Zákona o podpoře sportu České republiky do jeho dnešní podoby, do které byl v roce 2016 novelizován.

Slovenská republika vždy byla, co se týče sportovní legislativy, o krok před námi i přes ne tak dávnou společnou historii. V roce 2015 přijala Zákon o podpoře sportu, který udává, jakým směrem slovenské zákonodárství sportu míří. Rozhodla jsem se proto české a slovenské sportovní právo, se zaměřením především na aktuálně platný zákon o sportu, srovnat.

Nejprve ale v první kapitole popíšu, jaké zákony se zabývaly oblastí sportu v naší československé historii. Státní zájem o sport (tehdy tělesnou výchovu), se projevoval v legislativě od začátku a míra státní intervence do sportu se vyvíjela poměrně dramaticky. Vše se určitě projevilo na dnešní podobě sportovních zákonů obou zemí.

V kapitole věnované českému Zákonu o podpoře sportu nejprve popíšu vznik prvního návrhu tohoto předpisu, poté kdy a jak byl novelizován a nakonec detailně rozeberu zatím poslední novelu zákona - okolnosti, které předcházely podání návrhu, průběh přijetí pozměňujícího zákona, jeho obsah a v neposlední řadě kritiku a obhajobu současné podoby.

Slovensko začalo s právní úpravou oblasti sportu asi o deset let dřív, přijalo více zákonů, proto nejde rozebrat jen jeden, ten nejaktuálnější, zákon. Popíšu obsahy všech sportovních předpisů přijatých za dobu slovenské samostatnosti s důrazem na nejnovější zákon.

V závěru souhrnně srovnám vývoj sportovního práva v České a Slovenské republice.

4 METODIKA

Tato diplomová práce se ve své hlavní části zabývá studováním a vyhodnocováním obsahu zákonů o sportu (tělesné výchově, tělesné kultuře atd.) v Československé, České a Slovenské republice a s tím souvisejících dokumentů, vládních koncepcí, nařízeních, vyjádření, článků, rozhovorů a dalších. Všechny zdroje, které uvádím, jsou v písemné formě a jsou veřejně dostupné. Jsou mezi nimi sbírky zákonů, odborné publikace i materiály zveřejněné na Internetu.

Práce má kompilační charakter, proto jsem se snažila již existující poznatky a informace spojit do ještě neuveřejněných souvislostí.

Text je založen na teoretických i praktických základech a proto jsem k sepsání použila tyto navzájem prolínající se metody:

Přímá metoda zisk informací z materiálů přímo se týkajících materiálů

Nepřímá metoda doplňování informací z materiálů nepřímo se týkajících

Srovnávání zjišťování rozdílných či shodných jevů pro ověření

Synchronní metoda zjišťování současného stavu

Diachronní metoda zjišťování proměnlivosti v čase, vývoje

Indukce vyvození obecně platného úsudku z mnoha jednotlivých informací

Dedukce vyvození konkrétního závěru z obecně platných předpokladů

Analýza rozebrání celku na dílčí části a poznání jejich vazeb a vlastností

Syntéza spojení jednotlivých částí v celek a vzájemné propojení

5 SYNTÉZA POZNATKŮ A VÝSLEDKY

5.1 Československo

Později v této práci popisují vývoj českého Zákona o podpoře sportu do dnešní podoby, vývoj slovenského Zákona o sportu do dnešní podoby a porovnávám průběh a obsah jejich vývoje. Česko a Slovensko mají dlouhou společnou historii a ta se jistě do určité míry podepsala na současném stavu. Proto by bylo z mého pohledu dobré začít právě na úplném začátku.

5.1.1 Zákony před druhou světovou válkou

Československo bylo založeno dne 28. října 1918, tedy za první československý zákon zabývající se sportem, resp. tělesnou výchovou, můžeme považovat **zákon č. 2/1918 Sb.**, kterým byly zřízeny orgány nejvyšší státní správy a mezi nimi i *Úřad pro správu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy*. Ze samostatného uvedení tělesné výchovy v názvu jedné z nejvyšších právních institucí můžeme vyvodit, že vláda si uvědomovala přínos sportu pro své občany i pro stát a důležitost zahrnout jej do své agendy.

Nicméně v **zákoně o vedení státního hospodářství** pro rok 1919 (č. 95/1918 Sb.) není žádná zmínka o finančních částkách pro výše zmíněný úřad, to až v pozdějších rozpočtech¹⁹. Obzvláště ze samostatného rozpočtu pro *tělovýchovu* nebo pro *Tělovýchovný ústav Tyršův* vidíme další potvrzení důležitosti sportu.

K Úřadu pro správu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy²⁰ byl **zákonem č. 228/1920 Sb.** zřízen *Poradní sbor pro tělesnou výchovu*, jež měl předsedu a poradní sbor. Ten se z nařízení zákona scházel minimálně jednou za 3 měsíce a jeho agendou bylo mimo jiné vytvořit a udržovat organizační strukturu tělesné výchovy. Zde si můžeme povšimnout, že vláda měla ve vztahu ke sportu především snahu podporovat, organizovat, udržovat v chodu.

¹⁹ Pro začátek roku **1920** už byl dán souhrnný rozpočet pro Ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy 1.559.130 korun (zákon č. 669/1919 Sb., dodatek č. 1). Na *tělovýchovu* roku **1921** bylo ze státního rozpočtu tehdy dáno celkem 1.330.000 korun (zákon č. 682/1920 Sb., příloha č. 1). V roce **1922** měl *Tělovýchovný ústav Tyršův* rozpočet 40.000 korun (zákon č. 470/1921 Sb., příloha č. 1).

²⁰ ministerstvu, jak bylo uváděno později v zákoně bez bližšího vysvětlení.

Poslanecká sněmovna Národního shromáždění republiky Československé se dále usnesla na **zákoně č. 73/1935**, kterým byl oficiálně zřízen *Tyršův státní tělovýchovný ústav republiky Československé*²¹, ten měl být počátkem soustavnější péče o tělovýchovu, která nabývala na důležitosti. Význam sportu je deklarován v samotném paragrafu zákona, ale velmi dobře je popsán ve zprávě k návrhu zákona: „Je-li dnes tělesná výchova uznávána za důležitý prostředek nejen k udržení zdraví každého jednotlivce, ale i za vynikajícího činitele ve snaze o povznesení duševní a mravní úrovně celého národa, musí býti snahou všech činitelů, kteří mají blaho státu a všech jeho občanů na mysli, aby vhodnými zařízeními pečovali o její povznesení, prohloubení a rozšíření.“ Funkce Tyršova státního ústavu byla stanovena ve zprávě k návrhu následovně:

Agenda, kterou tento ústav bude vykonávati, jest již dnes obstarávána, ovšem roztržštěně, nesouvisle, bez společné spojitosti a tím ovšem i nedokonale a neúspěšně. Jest to vzdělávací kurs pro učitelství kandidátů tělocviku na středních školách, státní tělovýchovné kursy, tělocvičné a sportovní lékařské poradny při některých klinikách a konečně základy tělovýchovného musea a tělovýchovné knihovny při ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy. Spojením této agendy byl by dán základ činnosti státního tělovýchovného ústavu. Jest nesporno, že by toto zařízení povzneslo a prohloubilo tělovýchovnou činnost v našem státě, znamenalo by zúčelnění a zhospodárnění agendy dosud roztržštěně vykonávané a nezatížilo by v tomto směru žádným způsobem státní pokladnu.

Zpráva porovnávala stav tělesné výchovy v ČSR a v dalších zemích Evropy (Německo, Rusko, Švédsko a další), což ukazuje, že vláda cítila, že by v oblasti sportu mohla být progresivnější.

²¹ Podle článku *Od hyperaktivního státu k státu nevládnemu: história vzťahu státu – sportu – práva na území Slovenska* právníka Jána Cuhaniče na webových stránkách Učené právnické společnosti Tyršův státní ústav nebyl kvůli druhé světové válce (září 1939 - květen 1945) nikdy fakticky vytvořen, ale našla jsem ve státních rozpočtech pro rok 1936, 1937, 1938 samostatné rozpočty 200.000 korun pro tento ústav, proto si myslím, že reálně existoval.

5.1.2 Zákony v období komunismu

5.1.2.1 Zákon o státní péči o tělesnou výchovu a sport

Po druhé světové válce došlo v našich zemích k přechodu ke komunismu a pro sport to znamenalo jeho politizaci, centralizaci a militarizaci (Cuhanič, 2011).

To, že komunistická vláda spatřovala v tělesné výchově dobrý nástroj k naplňování své politiky, je vidět už v **zákoně č. 187/1949 Sb., o státní péči o tělesnou výchovu a sport**: „Úkolem tělesné výchovy a sportu v lidové demokracii je udržovat a zlepšovat zdraví lidu, zvyšovat jeho tělesnou a brannou zdatnost a pracovní výkonnost a vychovávat k odhodlanosti a statečnosti při obraně vlasti a jejího lidově demokratického státního zřízení. Stát proto pečuje o rozvoj tělesné výchovy a sportu” (zákon č. 187/1949 Sb., § 1).

Jako projev centralizace lze chápat, že Poradní sbor pro tělesnou výchovu byl zrušen a místo něj zřízen *Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport* (dále jako „Výbor”), *Slovenský výbor pro tělesnou výchovu a sport*²² (ve věcech národní a regionální povahy na Slovensku) a Státní úřad pro tělesnou výchovu a sport (dále jako „Úřad”). Majetek, který do března 1948 náležel do té doby existujícím tělovýchovným a sportovním organizacím, přešel pod *Československou obec sokolskou*, která byla ustanovena jedinou organizací pro dobrovolnou tělesnou výchovu a sport.

5.1.2.2 Zákon o organizaci tělesné kultury

Centralizace byla ještě posílena koncem roku 1956, kdy Národní shromáždění ČSR vydalo **zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné kultury**, kterým byly zrušeny do té doby působící výbory²³ pro tělesnou výchovu a sport a založena *Tělovýchovná organisace*, jež měla ve své agendě vše týkající se sportu (tělesné výchovy): „Tělovýchovná organisace je představitelkou celého tělovýchovného hnutí. Její vrcholné orgány zejména vytyčují jednotné zásady pro provádění veškeré tělesné výchovy, pečují o vědeckou a výzkumnou činnost v tělesné výchově, o výchovu tělovýchovných pracovníků a o jejich rozmisťování, o mezinárodní sportovní styky

²² Pro činnost v rámci tělesné výchovy a sportu ve věcech národní a regionální povahy na Slovensku - už zde je vidět rozdělení Československa na dva samostatné celky v určitých záležitostech.

²³ Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport při vládě republiky Československé, Slovenský výbor pro tělesnou výchovu a sport při sboru pověřenců, výbory pro tělesnou výchovu a sport zřízené národními výbory.

a o plánovitou výstavbu a údržbu tělovýchovných zařízení a o jejich účelné využití” (zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, § 3 odst. 1).

5.1.3 Zákonná úprava po revoluci

Po Sametové revoluci v listopadu 1989, která se velkou měrou podílela na pádu socialistického režimu v Československé socialistické republice, započaly demokratizační procesy. Výrazně se to projevilo i v oblasti sportu. Například:

Zákonem č. 173/1990 Sb. byl zrušen do té doby stále platný zákon z roku 1956 a navrátil majetky sportovních organizací do stavu před nástupem komunismu: „Majetková práva dobrovolných tělovýchovných organizací, která jim byla odňata zákony č. 187/1949 Sb., č. 71/1952 Sb. a č. 68/1956 Sb., se navracejí dle stavu ke dni 31. března 1948 Československé obci sokolské a ostatním znovu vzniklým dobrovolným tělovýchovným organizacím, které uplatní svoje nároky u právního nástupce organizace uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 30. června 1991²⁴“ (zákon č. 173/1990 Sb., § 2 odst. 1).²⁵

5.2 Česká republika

Po Sametové revoluci v nastoleném demokratickém prostředí sílily snahy o rozdělení Československa, později vyhlášené České a Slovenské federativní republiky, na dvě samostatné země. Především Slovensko usilovalo o odtržení z ekonomických důvodů. V letech 1990-1992 už byly schválené některé zákony s omezenou územní působností. V průběhu roku 1992 bylo rozdělení nachystáno a 1.1.1993 byla vyhlášena Česká republika a také Slovenská republika. Některé starší československé zákony stále platily i v České republice, některé byly zrušeny a nahrazeny zákony novými.

²⁴ Hlavní nově vzniklou ale ne jedinou dobrovolnou organizací pro organizování a financování sportu byl Československý výbor tělesné výchovy, který byl ustanoven v březnu 1957. Ten byl po rozdělení Československa přejmenován na Český svaz tělesné výchovy a v roce 2013 přejmenován na Česká unie sportu.

²⁵ Lhůta pro uplatnění nároků pak byla ještě prodloužena do konce roku 1991 (zákon č. 247/1991 Sb.).

5.2.1 Zákon o podpoře sportu

5.2.1.1 Vznik zákona

Zrušením zákona č. 68/1956 Sb. v roce 1990 jsme jako Česká republika po velmi dlouhou dobu neměli žádnou specifickou legislativu upravující oblast sportu. I bez konkrétního zákona ale vláda schvalovala rozpočet konkrétně určený pro sportovní prostředí.²⁶

Teprve usnesením vlády č. 2/1999 ze dne 6. 1. byla schválena první **Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR**. Usnesení dále ukládalo ministrovi MŠMT předložit vládě do 31. 12. 1999 návrh *Národního programu rozvoje sportu pro všechny v ČR*, návrh *Zásad komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně systému výchovy sportovních talentů* a do 30. 6. 2000 předložit **návrh zákona o ochraně a podpoře sportu**. Koncepce se k zákonu o podpoře sportu vyjadřuje následovně: „V roce 1990 byl zrušen federálním shromážděním zákon č.68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy v České republice. Absence základní zákonné normy se ukazuje jako jeden z limitujících faktorů stability a rozvoje tělovýchovy a sportu v ČR. Proto se doporučuje zákonnou normu připravit. V ní půjde, vzhledem k tomu, že tělovýchova a sport mají průřezový charakter o upřesnění kompetencí subjektů sportovního prostředí, o jeho ochranu před negativními vlivy a tendencemi v intencích legislativy Evropské unie” (Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR, 1999).

28.2.2001 se Parlament ČR usnesl na **zákoně o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.**, který vešel v platnost i účinnost 30.3.2001. „Tento zákon vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu” (zákon č. 115/2001 Sb., §1). Poprvé definuje pojmy *sport*, *sport pro všechny*, *sportovní zařízení* a *rezortní sportovní centrum*²⁷, Ukládá agendu v oblasti sportu Ministerstvu

²⁶ Například pro rok 1997 byl schválený rozpočet na Výstavbu a technickou obnovu sportovních zařízení 154.000.000 Kč a na Pořízení a technickou obnovu investičního majetku sportovní reprezentace a střediska vrcholového sportu 58.000.000 Kč v rámci rozpočtu pro MŠMT (zákon č. 315/1996 Sb.).

²⁷ „1) Pro účely tohoto zákona pojem **sport** představuje všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní.

školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvu obrany, Ministerstvu vnitra, Ministerstvu zdravotnictví, krajům a obcím.²⁸ A na závěr říká, že pokud bude vyvlastněno sportovní zařízení, lze vlastníkovvi poskytnout srovnatelnou materiální náhradu s odkazem na stavební zákon.

Je to velmi liberální zákon, neukládá nic konkrétního, nespecifikuje postihy, finanční částky, dává prostor pro vlastní výklad paragrafů, jde spíše o rámcové vymezení sportu.

5.2.1.2 Novelizace zákona

Zákon o podpoře sportu byl do doby, ve které píšii tuto diplomovou práci, sedmkrát novelizován. Většinou se jednalo o interpunkční změny nebo změny slov a slovních spojení s ohledem na přijetí či novelizace zákonů s tímto zákonem nějak související²⁹ .³⁰

2) **Sportem pro všechny** se rozumí organizovaný a neorganizovaný sport a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatelstva.

3) **Sportovní zařízení** je objekt, pozemek, vodní plocha, budova nebo jejich soubor sloužící výhradně nebo převážně pro provozování sportu” (zákon č. 115/2001 Sb., §2 odst. 2).

Rezortní sportovní centrum je organizační složkou státu, zabezpečuje vytváření potřebných předpokladů pro přípravu sportovních talentů a pro státní sportovní reprezentaci (zákon č. 115/2001 Sb., §2 odst. 3).

²⁸ Podle zákona č. 115/2001 Sb., §3-6:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu a po schválení koordinuje jeho uskutečňování; zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu; vytváří podmínky pro reprezentaci, přípravu talentů, rozvoj sportu pro všechny a sport zdravotně postižených občanů; vydává a organizuje a kontroluje antidopingový program; rozhoduje o akreditacích pro vzdělávacích zařízení v oblasti sportu s odkazem na zákon o živnostenském podnikání; zřizuje a koordinuje rezortní sportovní centra.

Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu sportovní reprezentace a sportovních talentů; zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost.

Ministerstvo zdravotnictví organizuje zdravotní péči o reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující jim přístup ke klinické péči; zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem.

Kraje a obce zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů; zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů; zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

²⁹ Např. přijetí stavebního zákona č. 183/2006 nebo přijetí zákona o zdravotních službách č. 372/2011 Sb.

³⁰ Dana Prudíková, náměstkyně pro řízení sekce legislativy a strategie MŠMT, na Národní sportovní konferenci 2016, o které ještě bude zmínka níže, k tomuto řekla: Původně měl jen 8 paragrafů a za celou dobu byl jen pětkrát novelizován, což vzhledem k legislativním změnám, které ve všech jiných oblastech za posledních 25 let proběhly, znamená, že zákon o podpoře sportu je výjimečně kvalitní nebo je oblast sportu poněkud opomijena. Podstatná byla jen jedna novelizace a to o sportovištích a návštěvním řádu (Národní sportovní konference 2016).

První velkou změnu přineslo **přijetí zákona o Policii České republiky** č. 273/2008 Sb. Zákon o podpoře byl tímto rozšířen o paragrafy, které majitelům sportovních zařízení ukládají povinnost:

- vydat a zveřejnit návštěvní řád pro vstup a chování na sportovišti,
- ukončit pořádanou akci nebo se pro obnovení klidu obrátit na Policii ČR v případě, že je ohrožena bezpečnost návštěvníků sportovního zařízení,
- zaplatit náhradu vynaložených nákladů, pokud vlastník neučinil veškerá opatření a pokojný stav byla nucena obnovit Policie ČR.

Kontrolu nad tímto má dle novelizovaného zákona o podpoře sportu Ministerstvo vnitra, které při nedodržení může uložit i pokutu, jež bude následně příjmem pro obci, kde se sportovní zařízení nachází, nebo uložit trest konání akce bez účasti návštěvníků až na 1 rok.

Novela byla významná, přenesla zodpovědnost zajištění bezpečnosti osob a majetku ve sportovních zařízeních na majitele, protože do té doby Policie ČR obnovovala bezpečnost bez nároku na náhradu (Vitáková, 2010).

V roce 2010 malá novela zákona o sportu rozšířila paragrafy se slovem *vlastník* o slovo *provozovatel*, aby zabezpečení sportovních zařízení a akcí bylo efektivnější v praxi.

Druhou velkou novelizací prošel zákon o podpoře sportu díky přijetí pozměňujícímu **zákonu č. 230/2016 Sb.** Cesta k této novele byla dlouhá, původně se uvažovalo o přijetí kompletně nového zákona o podpoře sportu, to se ale ještě do doby odevzdání této práce nepodařilo.

5.2.1.3 Průběh přijetí aktuální novely zákona

V dubnu 2009 byla zveřejněna *Analýza financování sportu v České republice* (dále jako „Analýza“), na které pracovala expertní skupina ČOV ve spolupráci s MŠMT. Cílem byl rozbor finančních toků v prostředí českého toku v posledních deseti letech. Její závěry - finanční podpora sportu v České republice je jedna z nejnižších v EU, objem finančních prostředků putujících do sportu se za dvacet let snížil na jednu třetinu, sportovní prostředí jako takové odvádí formou daní více financí do státního

rozpočtu než samo formou dotací dostává - hodně překvapily a proto se ihned začalo pracovat na koncepci pro zlepšení zjištěného stavu (Kejval, 2010).

Koncepce státní podpory sportu v České republice (dále jako „Koncepce“) přijata v září 2009 popsal současný stav sportovního prostředí do detailu v každé z oblastí jako reprezentace, talenty, tělovýchova na školách, sport pro všechny, sportovní infrastruktura atd. Stanovila pro každou oblast konkrétní cíle státní politiky pro zlepšení onoho stavu a mezi hlavní priority³¹ stanovila i reformu legislativy s dopadem na sportovní prostředí harmonizovanou s legislativou EU. „Cílem je vytvořit nový zákon o sportu, který bude obecný a bude obsahovat zákonné zmocnění příslušnému ministerstvu vydat prováděcí předpis k zákonu o sportu s podrobnými ustanoveními“ (Tisková zpráva ke schválení Koncepce, 2009, n.s.).

V květnu 2010 Všesportovní kolegium ČR³² uspořádalo dvoudenní konferenci Sport a stát 2010 za účelem seznámit politiky s výsledky Analýzy a Koncepce. S proslovy a příspěvky do diskuzí vystoupili politici různých stran, činovníci sportovních organizací, sportovci a mnozí další. K tématu nového zákona o podpoře sportu bylo přislíbeno mnoho.³³ Například:

Vojtěch Filip, předseda Komunistické strany Českomoravské řekl: „Bílá kniha o sportu Evropské unie přebírá definici sportu tak, jak ji uvádí Evropská charta sportu, a náš zákon o podpoře sportu převzal definici Evropskou, ale vynechal z ní jeden ze základních cílů – rozvoj společenských vztahů. To je pro význam sportu ve společnosti věc důležitá“³⁴ (Kejval, 2010). Jiří Paroubek, tehdejší předseda České strany sociálně demokratické prohlásil: „Budeme usilovat o změnu kompetentního zákona tak, aby se oblast sportu vyčlenila do samostatného orgánu státní správy

³¹ Provázaný systém výchovy talentované mládeže a péče o státní sportovní reprezentaci; sport pro všechny a dobrovolnictví ve sportu; sportovní infrastruktura, její systémová údržba, provoz, obnova a investiční výstavba; posílení financování sportovního prostředí a hledání nových zdrojů.

³² Zájmové sdružení ustaveno v prosinci 2010 s cílem připravovat odborné podklady a analýzy, koordinovat stanoviska v oblasti legislativy nebo ekonomiky, aby zájmy sportovního a tělovýchovného prostředí byly důsledněji prosazovány a byl veden důstojný dialog s veřejnými a státními institucemi kompetentními v oblasti sportu. Zakládajícími členy byly všechny sportovní svazy jako ČOV, Český svaz tělesné výchovy (ČSTV), Orel atd. (Všesportovní kolegium České republiky bude důstojným partnerem veřejných a státních institucí, 2010).

³³ Nutno ale dodat, že výroky dost možná ovlivnil fakt, že se konference konala dva týdny před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (PS ČR).

³⁴ Novela zákona o podpoře sportu z roku 2016 opravdu přidala do definice pojmu sport rozvoj společenských vztahů: „Sportem je pro účely tohoto zákona každá forma tělesné činnosti, která si... klade za cíl...rozvoj společenských vztahů...“ (zákon č. 115/2001 Sb., § 2 odst. 1).

pro sport s vlastní rozpočtovou subkapitolou a přímé gesci předsedy vlády České republiky” (Kejval).

Bohužel ani Analýza podfinancování českého sportu, ani Koncepce s podrobným výčtem strategických úkolů, které musí být státními orgány vykonány, aby prostředí sportu bylo v lepším stavu, ani diskuze s politiky nebývalého rozměru nevyvolaly přijetí nového zákona o podpoře sportu, jak bylo přislíbeno, ani jiné legislativní změny ve sportovní sféře. Předložení nového zákona nebylo ani naplánováno podle Plánu legislativních prací vlády na rok 2011 z 26.1.2011.

MŠMT nechalo v roce 2011 vypracovat novou Koncepci státní podpory sportu v České republice (dále jako „Koncepce 2011”). Vláda ČR v usnesení z března o Koncepci 2011 uložila ministrowi školství do konce roku 2011 předložit návrh nového zákona o sportu (Usnesení vlády ČR č. 167, 2011). Český olympijský výbor jako reakci na schválení Koncepce 2011 a podporu nového zákona vydal v dubnu *Rozpravu k návrhu Zákona o podpoře sportu*. V ní rozebral současný právní stav oblasti sportu ČR, podíval se na právní úpravu sportu sousedních států a uvedl, čím bychom se v novém zákoně mohli inspirovat. Nakonec ale nový zákon nebyl předložen a jedinou změnou přijatou v roce 2011 (a zároveň jedinou změnou od roku 2011 až do přijetí zákona č. 230/2016 Sb.) byla nepatrná změna slovního spojení v §4 kvůli přijetí zákona o zdravotních službách (zákon č. 375/2011 Sb.).

Je možné, že nepředložení návrhu nového zákona souviselo s tzv. „Jarní vládní krizí” vyvolanou v dubnu 2011 nejasným financováním poslanců politické strany Věci veřejné (VV). Ministr školství za VV Josef Dobeš byl tehdejším premiérem odvolán, prezident ale odvolání nepodepsal. Stejně ale na funkci nakonec rezignoval na jaře 2012.

Předložení nového zákona se neprobojovalo do Plánu legislativních prací vlády na rok 2012 ani rok 2013. Plán legislativních prací vlády na rok 2014 uložil jako věcný záměr ministrowi školství předložit nový zákon o podpoře sportu (Plán legislativních prací vlády na rok 2014). Sice se zpožděním, ale konečně v roce 2015 byl alespoň zpracován a podán návrh na změnu Zákona o podpoře sportu.

Návrh **zákona č. 230/2016 Sb.**, který novelizuje Zákon o podpoře sportu, byl předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR 3.9.2015. PS ČR doporučila návrh k projednání Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, podvýboru pro mládež a sport. Návrh zákona byl dvakrát pozměněn PS a po třetím čtení postoupen Senátu, ten zákon vrátil PS s pozměňovacími návrhy. Jedním z návrhů bylo, aby i obce mohly být žadateli dotací, když obce musí dle novely zpracovat Plán rozvoje obcí, což zvýší jejich administrativní zátěž, a žádat o dotace mohou jen neziskové organizace (Chládková & Sobková, 2016). Dalším návrhem bylo, aby se do rejstříku sportovních organizací a sportovců zapisovala i sportovní infrastruktura (Zákon o podpoře sportu schválen. Splnili jsme další bod volebního programu, 2016). Sněmovna ale trvala na původním znění, předala návrh prezidentovi a následně premiérovi k podpisu a 22.7.2016 byl zákon č. 230/2016 zveřejněn ve sbírce zákonů (Sněmovní tisk 590, 2013+).

5.2.1.4 Změny aktuální novely

Tento pozměňující zákon přinesl mnoho nového (ne vše, jen to, z mého pohledu nejdůležitější):

- vyhlášení priorit pro oblast sportu: podpora sportu dětí a mládeže a jejich trenérů a podpora sportovních reprezentantů České republiky, v takto zaměřených programech, spolu s programy pro rozvoj sportu pro všechny a sport zdravotně postižených osob bude MŠMT (především) udělovat dotace ze státního rozpočtu. Veškeré dotace jsou koordinovány s Úřadem pro hospodářskou soutěž,
- definice sportovní organizace a sportovce, aby mohl být zaveden rejstřík těchto subjektů,
- definice významné sportovní akce a významné akce mimořádného významu pro přehlednější rozhodování o přidělení dotace pro jejich konání a pro udělení souhlasu a garance vlády,
- Plán v oblasti sportu sestavuje priority, prostředky, cíle státu, krajů a obcí pro sport, včetně plánu pro další kariérní uplatnění sportovních reprezentantů,

- je zákonně ustanoveno, že MŠMT má pravomoc kontrolovat veškeré dotace a také povinnost dotace koordinovat s Úřadem pro hospodářskou soutěž,
- finanční podporu nelze poskytnout osobě (fyzické nebo právnické), která byla trestána za čin související se sportovním prostředím nebo která v uplynulých třech letech opakovaně nebo závažným způsobem porušila pravidla boje proti dopingů nebo ohrozila prevenci ovlivňování sportovních výsledků.

K některým novinkám v aktuálním Zákoně o podpoře sportu podrobněji:

Rejstřík sportovních organizací a sportovců

Rejstřík je kontroverzním bodem Zákona o podpoře sportu. Zcela jasná je inspirace zákonem o sportu na Slovensku, kde rejstřík mají také a dokonce mnohem podrobnější, jak bude více popsáno dále v textu.

Důvodová zpráva k návrhu zákona k tomu říká: „Návrh zákona si klade za cíl zvýšit transparentnost poskytování podpory sportu z veřejných prostředků. Za tímto účelem se kromě výslovného zakotvení oblastí, na něž lze státní podporu sportu poskytnout, navrhuje zavedení rejstříku sportovních organizací a sportovců, jenž bude evidovat údaje o sportovních organizacích, které jsou žadateli o podporu ze státního rozpočtu, a v nich působících aktivních sportovcích...Zavedením Rejstříku se zefektivní tvorba a realizace státní politiky v oblasti sportu, jelikož co nejpřesnější data jsou nezbytným podkladem pro nastavování jednotlivých opatření. Jako vedlejší efekt lze vnímat rovněž zvýšení objektivitu kritérií pro poskytování státní podpory sportu” (návrh zákona včetně důvodové zprávy, 2015).

Dana Prudíková, náměstkyně pro řízení sekce legislativy a strategie MŠMT k tomu dodává: Uvažovali jsme, jestli sportovních zařízení zahrnout do Rejstříku, protože pasportizace zařízení není jednoduchá, ale nakonec byla převzata ta z původního znění zákona z roku 2011 a v Rejstříku jsou. Kvůli Rejstříku musela být v zákoně uvedena definice sportovce a sportovní organizace (Národní sportovní konference 2016, 2016).

Kateřina Valachová, ministryně školství dodává: „Jedná se o Rejstřík sui generis, jehož správcem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Zpracovatelem je také ministerstvo. Ověřuje pravdivost, úplnost a správnost. Neuvedení pravdivých údajů je správním deliktem. Je důležité z hlediska ochrany osobních údajů říct, že Rejstřík je neveřejný” (ParlamentníListy.cz, 15.12.2015).

Zbyněk Stanjura, poslanec ODS kritizuje: „Stát nemá registrovat, ve kterých spolicích jsou jeho občané aktivní a ve kterých ne. Státu po tom nic není, je to privátní rozhodnutí a stát má podporovat obecně spolkový život ve smyslu, že vytváří podmínky. Například je rozumné, aby se města a obce starala o sportoviště na svém katastru“ (iRozhlas, 22.4.2016).

Kritizuje také Miroslav Jansta, předseda České unie sportu, že je nespravedlivé, aby jen sportovci museli být v rejstříku, protože nejsou jediní, kteří dostávají finance ze státního rozpočtu (Lidovky.cz, 23.3.2016).

Jiří Kejval, předseda ČOV Rejstřík obhajuje tím, že je logické, že musí být nějaká evidence, protože např. Národní kontrolní úřad chce vidět vyúčtování rozdělování státních finančních prostředků a konečné uživatele (Hyde park, 2016).

Plán rozvoje sportu v obci

Důvodová zpráva k návrhu zákona k tomu říká: „Podstatným prvkem navrhované právní úpravy je rovněž strategické řízení podpory sportu, tak aby se podrobněji, či nově, vymezily koncepční dokumenty v oblasti sportu jak na celostátní úrovni, tak na úrovni samospráv...Návrh zákona počítá s novou povinností krajů a obcí zajišťovat koncepční rozvoj sportu na svém území na základě strategických dokumentů. Přímé dopady na rozpočty obcí a krajů jako územních samosprávných celků se neočekávají, jelikož jim přidáné nové kompetence nevyžadují expertízu či odbornost nad rámec činností stanovených stávající právní úpravou” (návrh zákona včetně důvodové zprávy, 2015).

Náměstkyně Prudíková objasnila, že obce a kraje budou v Plánu uvádět cíle a priority rozvoje sportu v daném území, finanční prostředky, které jsou k jejich naplnění nezbytné a možnosti dalšího profesního uplatnění sportovců (Národní sportovní konference, 2016).

Senát ve svém pozměňovacím návrhu v procesu schvalování požadoval tuto novinku z novely zákona vypustit. Za všechny kritika senátora za ODS pana Vystrčila: „...469 obcí má méně než 100 obyvatel....A chtějí po těchto obcích, aby – a teď budu

citovat z toho návrhu změn zákona –, aby samostatné působnosti pro své území vypracovaly plán rozvoje sportu obcí a zajistily jeho provádění, je nesmysl, který vůbec nemá žádné opodstatnění, protože ti lidé v té obci moc dobře vědí, co potřebují z hlediska podpory sportu a nepotřebují kvůli tomu popsat dvě, tři, deset stránek papíru... Všechny obce od určitého počtu obyvatel mají dneska, ať to chtěly, nebo nechtěly, ale např. na základě zákona o podpoře regionálního rozvoje zpracovány plány rozvoje nebo strategie rozvoje. Součástí plánů rozvoje obce nebo strategie rozvoje obce je samozřejmě vždy část, která se zabývá sportem. Tam je vždycky napsáno, co by se zhruba ve sportu mělo v obci dělat, co by se mohlo rozvíjet. Přestože to máme v této strategii rozvoje, tak děláme to, že zase ještě chceme speciální strategii rozvoje” (ParlamentníListy.cz, 25.5.2016).

Ministryně školství Valachová návrh obhajovala s tím, že plány rozvoje sportu obcí nemají byrokratizovat, jsou vodítkem pro kraje a stát, jak směřovat dotace ve prospěch obcí (Lidovky.cz, 28.6.2016).

Studie proveditelnosti významné sportovní akce

Důvodová zpráva k návrhu zákona k tomu říká: „Je žádoucí zabránit nepřiměřenému souběhu pořádání významných mezinárodních sportovních událostí jako mistrovství světa, mistrovství Evropy v České republice....Jeví se tedy jako potřebné nastavit zcela jasná kritéria a pravidla pro pořádání těchto akcí v České republice, resp. pro poskytování podpory na jejich konání. Rovněž nelze opomenout v minulosti realizované významné sportovní akce, jejichž příprava neprobíhala dostatečně koncepčním způsobem, přičemž konání těchto akcí způsobilo negativní jevy, zejména v podobě dopadů na veřejné rozpočty nebo sníženého renomé pořádající země v zahraničí. Úprava řešící výše nastíněné problémy však v současnosti v právním řádu chybí” (návrh zákona včetně důvodové zprávy, 2015).

Národní rada pro sport

V návrhu zákona byl začleněn i paragraf pro Národní radu pro sport (dále jako „Rada”). Národní radu pro sport jako poradní orgán MŠMT zřídil již ministr školství Marcel Chládek (ve funkci leden 2014 - červen 2015). Díky novele Zákona o podpoře sportu měla mít Rada poprvé oporu v zákoně. Nestalo se tak, podle zasvěcených Rada

funguje dobře i bez uzákonění, pro její jednání a konání stačí rozhodnutí ministra (Národní sportovní konference, 2016).

MŠMT na svých internetových stránkách k Radě sděluje: „Usnesení rady mají doporučující charakter. Každý její člen má přidělenou oblast, za kterou odpovídá a v ní předkládá radě podněty. Stejně tak má právo sestavit pracovní skupinu k dané oblasti z dalších zástupců sportovního prostředí. Součástí rady je komora regionů (zástupci Asociace krajů, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv) s hlasem poradním. Smyslem Národní rady pro sport je řešit aktuální a konkrétní problémy sportovního prostředí“ (Národní rada pro sport, MŠMT).

5.2.1.5 Reakce na poslední novelu

Novela Zákona o podpoře sportu nebyla přijata s nadšením. Například Holeček se vyjádřil následovně: „Novela nenaplnuje základní sliby koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády, zejména v oblasti sportu dětí a mládeže. Nevytváří také podmínky pro trenéry a sportovní instruktory mládeže“ (ParlamentníListy.cz, 2015).

Především ale proto, že bylo velmi dlouho očekáváno, že bude vytvořen zcela nový zákon, ne jen novelizován. K tomu MŠMT uvedlo, že forma novely byla zvolena v zájmu urychlení legislativního procesu a že je natolik rozsáhlá, že prakticky jde o nový zákon (Národní sportovní konference, 2016). Už ale v průběhu schvalování novely ministryně Valachová několikrát prohlásila, že je v plánu do konce roku 2016 předložit úplně nový zákon:

Například 23.4. 2016 řekla: „Souběžně s novou podobou dotačních programů na rok 2017 začneme připravovat také zcela nový zákon o sportu, který bude snad už definitivně řešit právě ono zmiňované systémové nastavení podpory sportu v ČR, včetně jeho financování v přímé návaznosti na státní rozpočet“ (Parlamentní listy.cz, 23.4.2016).

25.4. 2016 společně s náměstkyní Prudíkovou uvedly, že v novém zákoně by měla být stanovena minimální hranice financování státních prostředků na rok, požadavky na transparentnost sportovních organizací, podmínky pracovní smlouvy mezi sportovcem a sportovní organizací tak, jak mají ve svém zákoně definované Slováci. A také, že by mohlo být uzákoněno ministerstvo sportu (Národní sportovní

konference, 2016). K tomu ale Jansta, předseda České unie sportu³⁵ na stejné konferenci řekl, že Slováci nemají tak kvalitní občanský zákoník, jako máme my, proto musí některé věci upravovat přímo v Zákoně o sportu. My, Češi, máme nový moderní občanský zákoník z roku 2016 a proto bychom se měli řídit zásadou, že sport je pro radost a zákon by měl umožnit co nejvíce prostoru a přirozenosti.

V tiskové zprávě MŠMT z 26.1.2017 se opět hovoří o tom, že je v plánu předložit nový zákon. Zpracovat nový zákon o podpoře sportu je i v legislativním plánu pro rok 2017. V plánu je ale červen 2017, což značí, že se tak už nejspíš nestane. Hlavním důvodem je pravděpodobně „Dotační krize sportu“³⁶.

Zákon č. 230/2016 Sb. přinesl do Zákona o podpoře sportu nějaké intervenční prvky, jako Rejstřík nebo konkrétnější přestupky, ale stále jde o velmi liberální předpis. Zásadnější změnu lze očekávat ve chvíli, kdy bude opravdu přijat nový zákon o podpoře sportu a jestli bude tolik inspirovaný slovenským zákonem.

5.3 Slovenská republika

V rámci Československa bylo Slovensko jako územní celek s výraznou samosprávou uznáváno po dlouhou dobu a platilo to i v oblasti sportu.³⁷ Když po Sametové revoluci nastoupila k moci opravdu demokratická vláda, započala slovenská snaha o reálnou autonomii. To se jim taky v rámci nově pojmenované České a Slovenské federativní republiky dařilo a autonomie Slovenska se v oblasti sportu začala projevovat záhy.

³⁵ Střešní sportovní organizace, nástupce ČSTV.

³⁶ Hlavním důvodem je nejspíše dotační krize sportu: 30.4.2017 Policie ČR provedla zásah v budově Fotbalové asociace České republiky (FAČR) kvůli netransparentnímu rozdělování dotací z MŠMT do sportovních klubů sdružených ve FAČR a na jejich projekty. Obviněna byla spolu s dalšími i Simona Kratochvílová, náměstkyně ministryně školství. Ministryně Valachová jako reakci na dotační kauzu pozastavila dotace pro sportovní organizace, poté změnila programy, termíny a částky pro dotace v roce 2017 a rezignovala na svůj post k 31.5.2017 (tiskové zprávy MŠMT).

³⁷ Například zákon č. 187/1949 Sb. dal vzniknout vedle Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport s působností na území Česka také Slovenskému výboru pro tělesnou výchovu a sport se stejným rozsahem působnosti na území Slovenska, jak je již uvedeno výše.

5.3.1 Vývoj zákona o sportu

5.3.1.1 Zákon o tělesné kultuře

Slovenská národní rada se v půlce roku 1990, ještě v době České a Slovenské federativní republiky, usnesla na **zákoně č. 198/1990 Sb., o tělesné kultuře** s působností na území Slovenska, který beze změny platil až do roku 1997. V zákoně je mimo jiné následující:

- vysvětluje: „Tělesnou kulturou se pro účely tohoto zákona rozumí organizovaná i neorganizovaná individuální, skupinová, spolková a jiná činnost související s tělovýchovnou, sportovní, turistickou a pohybovo-rekreační aktivitou občanů” (zákon č. 198/1990 Sb. §3 odst. 1),
- vyzdvihuje důležitost sportu (TK) pro občany: „Tělesná kultura jako společenský jev je neoddelitelnou součástí kultury občanů. Plní nezastupitelnou úlohu při utváření zdraví, výchově a vzdělávání, zlepšuje pracovní výkonnost, je základem uspokojování potřeb v pohybové aktivitě, formuje volný čas lidí a humanizuje způsob jejich života. Je významným činitelem v oblasti mezinárodních vztahů” (zákon č. 198/1990 Sb. § 1 odst. 1),
- vyjmenovává orgány, které se podílí na organizaci tělesné kultury a rozděluje mezi ně sportovní agendu,³⁸

³⁸ **Ministerstvo školství, mládeže a tělesné výchovy Slovenské republiky** řídí výkon státní správy; určuje v součinnosti se všemi subjekty, které organizují a rozvíjejí tělesnou kulturu, koncepci rozvoje tělesné kultury a koordinuje její uskutečňování; vytváří právní, personální, vědecko-výzkumné, sociální, organizační, zdravotní, ekonomické a materiálně-technické podmínky na rozvoj tělesné kultury; podporuje tělovýchovnou aktivitu zdravotně postižených občanů; podporuje činnost sdružení zabírajících se tělovýchovnou, sportovní a turistickou činností; stará se o státní sportovní reprezentaci; podporuje myšlenky olympijského hnutí; určuje podmínky na přípravu a výkon specializovaných profesionálních činností v oblasti tělesné kultury; podílí se na pořádání významných tělovýchovných, sportovních, turistických a pohybovo-rekreačních akcí; zabezpečuje povinnou a zájmovou tělesnou výchovu na školách všech stupňů a druhů; zabezpečuje přípravu a další vzdělávání vysokoškolsky kvalifikovaných odborníků a vědeckovýzkumnou činnost v oblasti tělesné kultury; zabezpečuje přípravu a výběr sportovních talentů, výkonnostní a vrcholový sport v rezortu; kontroluje využívání prostředků ze státního rozpočtu v oblasti tělesné kultury podle zvláštních předpisů.

Národní výbory vykonávají státní správu na úseku péče o tělesnou kulturu při plnění úloh ve svých územních obvodech a v souladu se svojí působností a utváření právních a vědeckovýzkumných podmínek pro rozvoj tělesné kultury.

Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí Slovenské republiky zabezpečuje a organizačně se podílí na preventivním ovlivňování zdraví obyvatelstva, zabezpečuje léčebno-preventivní péči podle specifických potřeb tělesné kultury, boj proti dopingů a podílí se na přípravě sportovní reprezentace, na zabezpečení programu sociální rehabilitaci k pohybové aktivitě pro zdravotně postižených občanů podle zvláštních předpisů.

- určuje způsoby financování tělesné kultury: Sazka, Sportka a jiné loterijní hry; příjmy z podnikatelské a hospodářské, tělovýchovné, sportovní, kulturně-společenské činnosti a ze služeb; státní rozpočet; dotace, příspěvky a dary; reklama a sponzorství; jiné zdroje.

To, že samostatný zákon o sportu (TK) vešel v platnost záhy po získání právní autonomie pro Slovensko a dotýkal se jak organizační složky, tak financování, podle mě ukazuje na to, že na sport byl již tehdy na Slovensku brán velký zřetel jako na společenského činitele s nezanedbatelným vlivem.

5.3.1.2 Zákon o tělesné kultuře a o doplnění zákona o živnostenském podnikání

Výše popsaný zákon č. 198/1990 Sb. byl již v oficiálně samostatné Slovenské republice nahrazen **zákonem č. 288/1997 Z. z., o tělesné kultuře a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)**. Ten do slovenské legislativy o sportu poprvé zavedl pojmy:

- *občanské sdružení*, o němž říká, že je to tělovýchovné, turistické nebo sportovní sdružení podle zákona o sdružování občanů (83/1990 Sb., které plní úlohy v oblasti tělesné kultury). Činnost vyvíjejí na základě svých zájmů a potřeb v souladu s koncepcí rozvoje tělesné kultury. Po dohodě s ústředními orgány státní správy se mohou podílet na některých jejích úlohách pro TK,
- *sport pro všechny* definuje jako rekreační aktivitu formou tělesných cvičení a dalšími pohybovými činnostmi,
- *výkonnostní a vrcholový sport*³⁹ je podle zákona vymezen pravidly, probíhá v tréninkovém procesu, je uskutečňován v soutěžích a organizován na zásadách dobrovolnosti,
- *akreditace vzdělávání a odborná způsobilost* a ukládá podmínky pro vykonávání pozice trenér, cvičitel, instruktor, rozhodčí a další,

Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu Slovenské republiky vytváří podmínky pro rozvoj tělesné kultury, především zabezpečováním sportovních potřeb a služeb v oblasti cestovního ruchu, **Ministerstvo vnitra Slovenské republiky** se stará o zabezpečování a rozvoj výkonnostního a vrcholového sportu v rezortu.

Tělovýchovná, sportovní a turistická sdružení vzniklá podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů vyvíjejí svoji činnost v souladu s koncepcí rozvoje tělesné kultury a podílí se na jejím uskutečňování na základě svých zájmů a potřeb.

³⁹ Tyto pojmy již byly zmíněny v zákoně č. 198/1990, ale nebyly vysvětleny.

- přerozdělil pravomoci státních subjektů působících v oblasti tělesné kultury.⁴⁰

Tento zákon byl několikrát novelizován. Měněno bylo názvosloví krajských úřadů na samosprávné kraje,⁴¹ a zrušen byl Státní fond tělesné kultury.⁴² Výraznější změny se ale neděly v obsahu tohoto zákona, pokud byl například přijat zákon č. 300/2008 Z. z., o organizaci a podpoře sportu, změnily se zdroje financování sportu, bylo to ale uvedeno v nově přijatém zákoně 300/2008 Z. z.⁴³ Stejně to bylo s přijetím zákonů č. 479/2008 Z. z. a 1/2014 Z. z.

5.3.1.3 Zákon o organizaci a podpoře sportu

Kromě toho, že zákon č. 300/2008 Z. z. v první části téměř kopíruje obsah zákona č. 288/1997 Z.z. o tělesné kultuře, asi z toho důvodu, že možná chtěli vytvořit jeden kompletní zákon, detailně definuje, co je Národní sportovní svaz a co sportovní klub. Dále upravuje:

- podmínky financování sportu ze státního rozpočtu - na co lze a na co nelze dotaci poskytnout, kdo nemůže být žadatelem, jaké informace musí poskytnout ministerstvo školství a kdy a jaké údaje příjemci dotací,
- co se rozumí pod pojmy sportovní infrastruktura a sportovní infrastruktura zvláštního významu,⁴⁴ kdo je má ve správě,

⁴⁰ Ministerstvo školství má nově v agendě určení projektu pro státní program rozvoje tělesné kultury a podporu občanských sdružení, záchranných složek v TK, kontroluje antidopingový program SR. A úplně nově vydává akreditace fyzickým i právnickým osobám působících v oblasti TK (trenéři, cvičitelé, instruktoři, rozhodčí a další odborníci), kteří musí prokázat svoji odbornou způsobilost získanou ve vzdělávacím zařízení. Akreditace je v tomto zákoně, čl 1, §2 odst. 6 definována jako státní ověření způsobilosti fyzických a právnických osob pro přípravu osob na výkon specializovaných činností v oblasti tělesné kultury a o výkonnostní a vrcholový sport se Ministerstvo zdravotnictví nově zabezpečuje preventivní a léčebnou péčí pro registrované sportovce, reprezentanty a talentovanou mládež skrze odborná tělovýchovno-lékařská zařízení, ve své působnosti už nadále nemá zdravotně postižené sportovce, kteří přešli pod krajskou a obecní správu, spolu s ministerstvem vnitra se stará i ministerstvo obrany a zabezpečení reprezentace přešlo od ministerstva školství právě pod tyto dva rezorty, agenda krajských a okresních úřadů a obcí je v zákoně o tělesné kultuře zahrnuta poprvé, k financování sportu nový zákon určil, že ze státního rozpočtu půjde na tělesnou kulturu alespoň 0,5% jeho objemu a že do rozpočtu sportu budou přispívat i příjmy občanských sdružení a samozřejmě Státní fond tělesné kultury.

⁴¹ Na základě zákona č. 416/2001 Z. z.

⁴² Na základě zákona č. 553/2001 Z. z.

⁴³ Nutno ale říct, že zákon č. 300/2008 Z. z. se ve velké míře shodoval s obsahem zákona 288/1997 Z. z. ve znění pozdějších předpisů, tudíž došlo k obsahové duplikaci a z mého pohledu zákon č. 300/2008 Z. z. měl být o tyto duplikace očištěn.

⁴⁴ Taková, která splňuje podmínky mezinárodního sportovního svazu na konání mezinárodních soutěží a akcí a umožňuje vstup a pohyb i tělesně postiženým účastníkům.

- vznik Informačního systému pro sport se zaregistrovanými svazy, kluby, sportovci a trenéry,
- státní podporu vrcholového a výkonnostního sportu, péči o sportovní talenty, sportování dětí a školní výuku, přípravu na reprezentaci,
- postavení Antidopingové agentury SR, zákaz užívání dopingových látek, sankce za doping,
- rozhodování sporů přímo při soutěži, mimo soutěž, podmínky disciplinárního řízení a pokuty,
- zřízení a správu veřejného informačního systému sportu,

Byl novelizován, ale jen jednou významněji. To když zákon č. 528/2010 Z. z. přidal do stávajícího zákona všechny zdroje financování sportu, oproti zmíněným podmínkám pro financování ze státního rozpočtu, a velmi rozšířil údaje o poskytování a podmínkách dotací a jejich žadatelů a příjemců.

Tento zákon byl zrušen s přijetím zákona č. 440/2015 Z. z., o sportu, který přejal jeho obsah a ustanovení.

5.3.1.4 Zákon o sportu

Zákon č. 440/2015 Z. z., o sportu a o změně a doplnění některých zákonů kromě již tradičního výčtu úkolů státních orgánů ve sportu, popsání způsobů financování a průběhu udělování dotací a mnoho jiného, přinesl do slovenské sportovní legislativy nový přístup a nové pojmy a funkce. Patrné je to už z prvního paragrafu, který vymezuje předmět zákona, že zákon více hledí na zájmy sportu jako takového, zájmy osoby ve sportu a snahu chránit integritu sportu a zabezpečit ho před dopingem, manipulace s výsledky a dalším:

- v zákoně č. 288/1997 Z. z.: „Tento zákon upravuje péči o tělesnou kulturu a úlohy orgánů státní správy, samosprávných krajů, obcí, občanských sdružení v oblasti tělesné kultury (dále jen „občanské sdružení“) a jiných právnických osob a fyzických osob při jejím zabezpečování”,
- v zákoně č. 440/2015 Z. z.: „Tento zákon upravuje sport, osoby ve sportu, právní vztahy při sportovní činnosti, působnost orgánů veřejné moci a orgánů veřejné správy v oblasti sportu a opatření proti negativním jevům ve sportu.”

Zákon dále:

- zavádí pojmy jako seznam nejvýkonnějších sportovců, uznaný sport, významná soutěž, integrita sportu,⁴⁵
- obsáhle definuje kdo je sportovec a kdo sportovní odborník a také upravuje jejich *pracovněprávní vztahy*. Především pro *profesionálního sportovce* (nový pojem) určuje podobu smlouvy, výpovědi nebo skončení smlouvy, výpovědní lhůty, pracovní doby a odpočinku, hostování, kolektivního vyjednávání, postupu při zranění a podmínky dovolených. Nezapomíná ani na amatérské sportovce,
- popisuje podobu a podmínky sponzorské smlouvy,
- také zavádí novou funkci *kontrolor sportu*, určuje kdo jím může být, jeho agendu a postup při kontrole,
- určuje, kdo je trenér, kdo instruktor a kdo jiný odborný pracovník a náležitosti jejich odborného vzdělání,
- detailně popisuje úkoly, práva a povinnosti národního sportovního svazu, jeho orgány, volba členů, postup při konfliktu zájmů,
- vyjmenovává, co je manipulace soutěží a jaká jsou opatření proti ní,
- důkladně se věnuje agendě Agentury (antidopingové), jejím právům a povinnostem, antidopingovým opatřením, průběhu a náležitostem dopingové kontroly, funkci dopingového komisaře, konání při porušení pravidel,
- zavádí Poukaz na sport a příspěvek na něj jako nástroj zvýšení zájmu o sport pro mládež ve věku 5-14 let,
- nový zákon integroval zákon o používání a ochraně olympijské symboliky a o Slovenském olympijském výboru č. 226/1994 Z. z., který byl tímto zrušen. Přidal také paralympijskou rétoriku.

Osobně vnímám jako největší přínos slovenského nového zákona o sportu garanci, že objem peněz ze státního rozpočtu do sportu neklesne pod objem vynaložený v předcházejícím roce: „...výška těchto prostředků po odpočítání příspěvků na národní sportovní projekt podle § 75 odst. 1 nesmí být nižší než v předcházejícím rozpočtovém

⁴⁵ Slovní spojení *integrita sportu* chápou jako sportovní specifika, protože zákon dále hovoří o principech zaručujících přirozenou nejistotu a nepředvídatelnost průběhu a výsledku soutěže a stejná pravidla a podmínky pro účastníky soutěže před začátkem i v průběhu celé soutěže.

roce” (zákon č. 440/2015 Z. z., § 77 odst. 1 písmeno a)),” a že částky dotací budou rozdělovány podle konkrétního klíče: „Příspěvek uznanému sportu je přímo úměrný přidané hodnoty uznaného sportu pro Slovenskou republiku a vypočítává se podle vzorce ustanoveného v příloze č. 3 na základě parametrů, které vyjadřují zájem o uznaný sport ve Slovenské republice a v zahraničí, dosažené sportovní výsledky sportovců nebo družstev v kategorii dospělých a v kategorii mládeže a počet aktivních sportovců ve věku do 18 roků” (zákon č. 440/2015 Z. z., § 68 odst. 2).

Peter Sepéši, lídr pracovní skupiny, která připravila návrh zákona č. 440/2015 Z. z., se k tématu financování vyjádřil následovně: „Zákon o sportu upravil financování sportu především na centrální úrovni. Výměnou za transparentnost řízení sportu garantuje od roku 2019 dvojnásobek prostředků v porovnání s rokem 2015.... Výška se vypočítává podle vzorce, zohledňujícího popularitu, výsledky a mládežnickou základnu jednotlivých sportů, což umožňuje svazům lepší plánování a odbourává prostor pro korupci a klientelismus. Takže 92,5 % prostředků ministerstva školství určených na sport se dělí podle matematických pravidel” (Deník Šport, 2.12.2016).

I když byl zákon o sportu většinou přijat dobře, kritiky se také objevily. Například obecně: „Věnujeme více času změnám legislativním, administrativním, organizačním a ne systémovým jak zlepšit podmínky pro sport. Navíc stále nefunguje informační systém sportu, takže ani vlastně nevíme, co všechno budeme muset zabezpečit s ohledem na nový zákon. Všeobecně platí, že pokud nevíte, kam kráčíte, co máte jako povinnost, stupňuje se také nervozita a nespokojenost, což se také v současnosti děje ve sportovním hnutí...” (Riapoš, Teraz, 12.3.2017).

K uspořádání pracovněprávních vztahů osob ve sportovním prostředí: „Na živnostenském úřadu o nich neví a podle jejich slov s nimi už nemají ani nic společného. To znamená, že kvalifikovaný trenér nemůže podle jejich informací podnikat. Neuměli se ani vyjádřit k platnosti dosavadních vázaných živností, na základě kterých podnikají tréneři v současnosti“ (Kompán, Sme, 31.1.2016).

5.3.2 Zákon o organizování sportovních akcí

5.3.2.1 Zákon 315/1992 Sb.

o veřejných tělovýchovných, sportovních a turistických akcích schválený Slovenskou národní radou definoval:

- co je veřejná, tělovýchovná, sportovní a turistická akce,
- kdy se akce považuje za veřejnou - pokud se koná pro individuálně určené účastníky,⁴⁶
- kdo může být organizátorem akce a jaké má povinnosti,⁴⁷
- jaké jsou sankce pro organizátory i účastníky.

5.3.2.2 Zákon č. 479/2008 Z. z.

o organizování veřejných tělovýchovných akcí, sportovních akcí a turistických akcí zrušil předchozí zákon předchozí zákon, a přinesl do obsahu předchozího zákona následující změny:

- přesně definoval, co je turistická akce,⁴⁸
- rozšířil výčet zařízení, na které se tento zákon o organizaci akcí nevztahuje - nově se nevztahuje na akce konané v zařízeních sportovních klubů a tělovýchovných jednot,⁴⁹
- organizátor je v oznámení konání akce na obecním úřadě povinen uvést i kontaktní údaje na bezpečnostní agenturu a také počet jejich členů na akci, pokud je využívána a pokud je akce označena jako riziková, musí písemně požádat obec a Policejní sbor o pomoc při ochraně veřejného pořádku,

⁴⁶ Sice to dle mého názoru vyplývá z této věty, ale zákon také uvádí, že ustanovení tohoto zákona se nevztahuje na akce konající se v prostorách ozbrojených sil, školních zařízení, zařízení sociálních služeb, pokud organizátory a účastníky jsou jejich příslušníci.

⁴⁷ Organizátorem akce může být dle zákona fyzická nebo právnická osoba, která má povinnosti při pořádání akce a kromě ohlášení na obecním úřadě, opatření souhlasu vlastníka prostoru konání akce atp., musí především zajistit veřejný pořádek a bezpečnost zdraví účastníků v místě konání akce a bezprostředním okolí. Dále je dle zákona povinný vypracovat organizační řád a bezpečnostní opatření v prostorách konání akce a zajistit jejich zveřejnění. A také „pokud se organizátorovi akce při narušení jejího pokojného průběhu nepodaří zabezpečit veřejný pořádek, požádá o potřebnou pomoc obecní úřad nebo útvar policejního sboru“ (zákon č. 315/1992 Sb., § 4 odst. 1).

⁴⁸ Akce s více než 500 účastníky, pokud se konají na vyznačených turistických trasách nebo jiných na turistiku určených veřejnosti přístupných prostranstvích, a pokud jde o celodenní nebo vícedenní putování přes území jedné nebo více obcí.

⁴⁹ Už v předchozím Zákoně č. 315/1992 Sb. bylo určeno, že se uvedené podmínky nevztahují na akce konající se v prostorách ozbrojených sil, školních zařízení, zařízení sociálních služeb, pokud organizátory a účastníky jsou jejich příslušníci.

- povinnosti a práva organizátorů byly významně rozšířeny,
- organizátoři mezinárodních soutěží nebo nejvyšší celostátních soutěží pro dospělé, především fotbalových a hokejových, mají zvláštní povinnosti,⁵⁰
- zákazy účastníkům akce se také zmnožily - nesmí nosit zbraň, omamné látky,
- pokuty za neuposlechnutí jak pro organizátory, tak pro účastníky, byly zvýšeny.

Tento zákon byl za dobu své platnosti dvakrát nepatrně pozměněn kvůli novelám souvisejících právních předpisů. Výrazné změna zákona byla ale nutná kvůli vzrůstajícímu diváckému násilí: „Situace na našich stadionech, kde roste fenomén diváckého násilí, však jednoznačně prokázala, že tento zákon,... nepřinesl očekávané výsledky... Neefektivní právní úprava, resp. jej neuspokojivá aplikace, nepostačující současné právní instituty a stále více se deformující prostředí demonstrované protiprávními činy problémových fanoušků na sportovních akcích, byly velmi silným impulzem pro změnu tohoto nežádoucího stavu ve prospěch slušné mlčící většiny” (Sepéši, 22.5.2014).

Koncepce Ministerstva vnitra SR boje proti diváckému násilí 2013-2016 a připravovaný nový zákon o sportu přinesly takové změny, že novela stávajícího zákona se zdála nedostatečná: „Jelikož se novelou vstupovalo do téměř každého ustanovení původního zákona, jakož i množství vznesených připomínek nakonec se přistoupilo k vypracování zcela nového znění návrhu zákona” (Sepéši, 13.1.2014).

5.3.2.3 Zákon č. 1/2014 Z. z.

o organizování veřejných sportovních akcí obsahově vychází dle důvodové zprávy z Úmluvy Rady Evropy o diváckém násilí ve srovnání s předchozím zákonem, přinesl následující:

- akcím pod 300 účastníků, které se nekonají mimo sportoviště a které nejsou zařazeny mezi rizikové⁵¹ zmírnil podmínky,

⁵⁰ Na letáku nebo vstupence musí organizátor informovat o situačním plánu stadionu, povinnostech a zákazech pro účastníky, fotbalový a hokejový svaz musí vést informační systém osob, které byly vyvedeny, nebo kterým byl znemožněn vstup kvůli probačnímu dohledu.

- akcím, na kterých jsou účastníky jen členové organizátorského subjektu⁵² byly podmínky také zmírněny,
- zavedl pojem „akce se zvláštním režimem“⁵³,
- zpřísnil podmínky pro organizátory a zákazy a povinnosti účastníků,
- povolil požívání kamerového systému,
- zavedl funkci bezpečnostního manažera,
- povolil zákaz další účasti na sportovní akci osobě, která se na akci dopustila deliktního chování a může mu být uloženo, aby se v době konání akce dotavil na policii,
- pokud se hraje fotbalový nebo hokejový zápas, do sektoru hostů se prodávají vstupenky na konkrétní jméno a příjmení, pokud je třeba, může se prodej vstupenek na jméno rozšířit na celý stadion.

Zákon je stále platný.

5.4. Srovnání

Česká republika neměla specifickou sportovní legislativu deset let.⁵⁴ V roce 1990 byl zrušen zákon č. 68/1956 o organizaci tělesné kultury a nový nebyl na našem území vytvořen. Slovenská republika, na rozdíl od nás, schválila první zákon o tělesné kultuře hned v roce 1990, v době, kdy ještě neměla úplnou samostatnost.

První český sportovní právní předpis byl schválen v roce 2001 a jmenoval se Zákon o podpoře sportu. Tak se jmenuje dodnes a je to stále náš jediný sportovní zákon. Ve chvíli, kdy Česká republika na osmi paragrafech vymezila postavení sportu ve společnosti a uzákonila povinnosti a pravomoci státních institucí, krajů a obcí k oblasti sportu, včetně povinnosti zabezpečovat finanční podporu, Slováci již měli schválené tři právní předpisy.

Jejich první zákon o tělesné kultuře byl velmi podobný jak rozsahově, tak obsahově, našemu prvnímu zákonu. Už v březnu 1992 byl účinný jejich druhý zákon,

⁵¹ To jsou ty, které za rizikové označí organizátor, sportovní svaz, obce nebo Policejní sbor z důvodu hrozby narušení veřejného pořádku, ohrožení bezpečnosti, zdraví, mravnosti, majetku nebo životního prostředí.

⁵² Členové, žáci, studenti, osoby blízké těmto osob nebo osoby v pracovněprávním a služebním vztahu.

⁵³ Jsou to rizikové, fotbalové a hokejové zápasy ve své vrcholné fázi, akce pro víc jak 4.000 diváků, nebo když má být kapacita stadionu pro minimálně 2000 diváků naplněna z 90%.

⁵⁴ Neuvažuji o zákonu o ochraně olympijských symbolik z roku 1992.

celkem detailní, o organizování sportovních akcí. O pět let později nahradili první zákon mnohem propracovanějším předpisem s přidanými pokyny o akreditacích a odborné způsobilosti.

V roce 2008 se obě země potýkaly se stejným problémem - vzrůstající násilí diváků na sportovních stadionech. Česko nejprve přijalo nový zákon o policii a následně novelizovalo zákon o podpoře sportu, ve kterém ukládá organizátorům sportovních akcí další povinnosti včetně možnosti/povinnosti obrátit se na policii s žádostí o pomoc. Slovensko pro vypořádání se se situací raději schválilo nový zákon o organizování sportovních akcí. V něm vláda rozšířila možnosti organizátorů, jak chránit bezpečnost, zpřísnila podmínky pro pořádání akcí, definovala nežádoucí chování diváků a určila pokuty za neuposlechnutí. Zároveň vláda schválila nový Zákon o organizaci a podpoře sportu. Do něj přidala dotační podmínky, antidopingové regulace a definici sportovní infrastruktury včetně péče o ni. V roce 2014 pak novým zákonem ještě zpřísnila podmínky pro pořádání sportovních akcí, především pro fotbalové a hokejové zápasy.

Debata o potřebě nového zákona o podpoře sportu v České republice začala v roce 2009 po zjištění aktuálního stavu sportovní oblasti. I přes každoroční různá nařízení a prohlášení, že návrh zákona bude do konce roku předložen. Stalo se tak až v roce 2015, ale ne návrh nového zákona, pouze novelizace. Slovensko si taktéž v roce 2015 navrhlo změnu - nový zákon o sportu. V obou zemích se ve stejném období odehrály velké kroky vpřed v oblasti sportu.

I přes nevelké změny, česká novela přinesla několik zásadních novinek - zavedení významné sportovní akce a tvorby studie proveditelnosti pro ně, plán rozvoje sportu, které sestavují i obce, aby mohly obdržet adekvátní dotaci, rejstřík sportovců a organizací, které chtějí žádat o finanční podporu ze státního rozpočtu. S rejstříkem se vláda ČR jistě inspirovala u slovenských kolegů, kteří rejstřík uzákonili mnohem dříve. Jejich rejstřík (Informační systém sportu) ale obsahuje informace i o vzdělávacích zařízeních, trenérech a dalších odbornících ve sportu.

Slovenská republika nový zákon pojala jako velmi podrobný návod jak nakládat se sportovním prostředím po všech stránkách. Příklady za všechny: Kontrolor sportu, profesionální sportovec, uznaný sport, manipulace soutěží, rozdělování dotací podle vzorce oblíbenost + členská základna + výsledky.

Přijetí novely v České a nového zákona ve Slovenské republice nebylo nijak nadšené, i když obě země je považovaly za nutné. Čeští sportovci vytýkají zákonu větší byrokratické zatížení obcí i sportovních organizací, určitý zásah do autonomie sportu prostřednictvím rejstříku sportovců a nevyřešení finanční situace. Slovenští si také stěžují na byrokracii a na nejasně nastavené pracovněprávní uspořádání sportovců.

Do budoucna Slovensko i Česko zvažují ustanovení ministerstva sportu a ČR by do systému rozpočtu pro sport ráda zavedla vzorec pro výpočet nebo minimální objem finančních prostředků, jako má Slovenská republika.

Z toho všeho mi vyplývá, že české sportovní právo se stále drží liberálního modelu práva, zatímco slovenské se od liberálního posunulo do téměř intervenčního modelu.

6 ZÁVĚR

Sport je natolik velkým přínosem pro společnost, že je v zájmu státu sportovní oblast regulovat. Zároveň je ale tak specifický, že není lehké správně odhadnout míru státní regulace, aby sportovní organizace měly dostatečnou podporu státu a nebyly příliš svázány detailními předpisy, které by tuto především volnočasovou aktivitu připravily o autonomii, což je její základní rys.

V Československu se vztah státu ke sportu dramaticky měnil se změnou politického uspořádání. Pozdější demokratizace našeho území přinesla rozdělení státu na dvě samostatné republiky a návrat liberálního přístupu ke sportu.

Slovenská republika na vlně své nově nabyté samostatnosti uzákonila vlastní právní předpis kromě jiných i pro oblast sportu. Od té doby upravuje a tvoří sportovní legislativu poměrně často. Přinejmenším ve srovnání s námi.

Česká republika svůj první a jediný Zákon o podpoře sportu schválila v roce 2001, až po zjištění, že bez právní podpory je sport podfinancován. Silná potřeba změnit ho přišla po pěti letech, podařilo se ale až za dalších pět.

Česká novela platná od roku 2016 zůstala věrna liberální formě Zákona o podpoře sportu. V některých paragrafech ale byla inspirována slovenským o rok starším Zákonem o sportu, který svojí detailností a obsáhlostí zasahuje do sportovní samostatnosti mnohem více.

Nejdiskutovanější registr sportovců a sportovních organizací zřízený za účelem přehlednějšího a férovějšího přerozdělování finančních dotací ze státního rozpočtu zatím přinesl spíše jen větší byrokratickou zátěž. Důležité bude, jestli, kdy a v jaké formě bude schválený slibovaný nový sportovní zákon. Je ale těžké vytvářet právní úpravu pro oblast, která potřebuje dlouhodobou vizi a která je tolik křehká jako právě sport, v tak nestálém politickém prostředí, jež je v České republice.

7 SOUHRN

Diplomová práce popisuje vývoj Zákona o podpoře sportu v České republice od okolností předcházejících vzniku návrhu zákona v roce 2001 po reakce na aktuální podobu tohoto zákona novelizovaného v roce 2016 a srovnává jej se slovenskými sportovními zákony.

V první teoretické jsou vysvětleny pojmy, pro lepší pochopení textu. A specifické vlastnosti sportu - východiska - které je žádoucí zohlednit při tvorbě sportovní legislativy.

Navazující povinný text definuje cíle práce a metodiku jejich dosahování.

Další část práce je věnována historickému vývoji zákonů sportovní oblasti v době Československa. Jeho dějiny ovlivnily pozdější chování Česka a Slovenska při tvorbě právních předpisů.

Stěžejní kapitoly práce díky analýze právních předpisů, oficiálních dokumentů, prohlášení a článků, syntéze poznatků, dedukce založené na zjištěných faktech a znalosti problematiky podrobně mapují v jakých podmínkách a za jakých souvislostí bylo utvářeno české a slovenské sportovní právo.

Závěrečná souhrnná část jednoduše a srozumitelně popisuje zásadní milníky ve vývoji zákonů obou zemí a ukazuje jejich vzájemné souvislosti.

8 SUMMARY

The diploma thesis is about the evolution of Sport Supporting Act in Czech Republic. Since the circumstances of the act formation in 2001 to the actual form amended in 2016 and its responses. And all this is compared with Slovak sports law.

The first theoretical part explains concepts for better understanding of the text. And specific sports characteristics which is desirable to consider when sports law is created.

The follow-up mandatory part defines aims of the thesis and methodics to their achievement.

The next part is dedicated to the historical evolution of sports acts in the time of Czechoslovakia. The history had influence to the approach of Czech and Slovak Republic to creation of law.

The key chapters map in details in what circumstances and context the Czech and Slovak sports acts were created. This is done thanks to analysis of law acts, official documents, statements and articles, deduction based on found facts and knowledge synthesis.

Summarizing part simply and understandably describes milestones in the acts evolution in the both countries and shows mutual connections.

9 SEZNAM ZKRATEK

ČOV	Český olympijský výbor
ČPV	Český paralympijský výbor
ČR	Česká republika
ČSTPS	Český svaz tělesně postižených sportovců
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
EU	Evropská unie
FAČR	Fotbalová asociace České republiky
HDP	Hrubý domácí produkt
LZPS	Listina základních práv a svobod
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PS ČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
SR	Slovenská republika
WHO	Světová zdravotnická organizace

10 REFERENČNÍ SEZNAM

Monografie:

- Hamerník, P. (2004). *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium.
- Hodaň, B. (1997). *Úvod do teorie tělesné kultury*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Hodaň, B. (2006). *Sociokulturní kinantropologie 1: Úvod do problematiky*. Brno: Masarykova univerzita.
- Králík, M. (2001). *Právo ve sportu*. Praha: C. H. Beck.
- Sluka, T. (2007). *Profesionální sportovec: Právní a ekonomické aspekty*. Praha: Havlíček Brain Team.

Odborné články:

- Cuhanič, J. (2011). Od hyperaktivného štátu k štátu nevládnemu: história vzťahu štátu – športu – práva na území Slovenska. *Učená právnická spoločnosť*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: http://www.ucps.sk/clanok-100-1455/Od_hyperaktivneho_statu_k_statu_nevladnemu_historia_vztahu_statu_-_sportu_-_prava_na_uzemi_Slovenska.html.
- Králík, M. (2001). Sportovní legislativa a její význam v současném právním světě. *Právní rozhledy*. 9(1), 23-32.
- Sepéši, P. (13.1.2014). *Problematika organizovania verejných športových podujatí z pohľadu prokuratúry Slovenskej republiky*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: http://www.ucps.sk/Problematika_organizovania_verejnych_sportovych_podujati__z_pohladu_prokuratury_Slovenskej_republiky.
- Sepéši, P. (22.5.2014). *Čo ponúka a čo prinesie nový zákon o organizovaní verejných športových podujatí a zmena ďalších súvisiacich zákonov*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.epi.sk/odborny-clanok/Co-ponuka-a-co-prinesie-novy-zakon-o-organizovani-verejnych-sportovych-podujati-a-zmena--dalsich-suvisiacich-zakonov.htm>.

Oficiální dokumenty mezinárodní:

- *Bílá kniha sportu.* (2007). Brusel: Komise Evropských společenství. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.
- *Evropská charta sportu.* (1992). Brusel: Rada Evropy. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>.
- *Olympijská charta.* (2016). Lausanne: Mezinárodní olympijský výbor. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.olympic.cz/upload/files/OLYMPIJSKA-CHARTA-2016.pdf>.
- *Pokyny EU pro pohybovou aktivitu.* (2008). Brusel: Evropská unie. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: www.msmt.cz/file/20028/download/.
- *Smlouva o fungování Evropské unie.* (2008). Brusel: Evropská unie. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2008:115:FULL&from=CS>.

Oficiální dokumenty ČR:

- *Analýza financování sportu v České republice.* (2009). Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>.
- *Koncepce financování sportu v České republice.* (2012). Praha: KPMG. Retrieved 13.11.2017 from World Wide Web: http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf.
- *Koncepce podpory sport 2016-2025 Sport 2025.* (2016). Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.olympic.cz/upload/files/Koncepce-sportu-2016-2025.pdf>.
- *Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR.* (1999). Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>.
- *Koncepce státní podpory sportu v České republice.* (2009). Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>.

Oficiální dokumenty SR:

- *Koncepce státní politiky v oblasti sportu - Slovenský sport 2020.* (2012). Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web:
http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-151394?prefixFile=m_.

Právní předpisy Československo:

- zákon č. 2/1918 Sb.
- zákon č. 669/1919 Sb.
- zákon č. 228/1920 Sb.
- zákon č. 682/1920 Sb.
- zákon č. 470/1921 Sb.
- zákon č. 73/1935 Sb.
- zákon č. 187/1949 Sb.
- zákon č. 68/1956 Sb.
- zákon č. 83/1990 Sb.
- zákon č. 173/1990 Sb.
- zákon č. 247/1991 Sb.

Právní předpisy ČR:

- zákon č. 2/1993 Sb.
- zákon č. 315/1996 Sb.
- zákon č. 115/2001 Sb.
- zákon č. 375/2011 Sb.
- *Návrh zákona včetně důvodové zprávy.* (2015). Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web:
<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=590&CT1=0>.

- Plán legislativních prací vlády na rok 2014. (2014). Praha: vláda ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/dulezite-dokumenty/plan-legislativnich-praci-vlady-na-rok-2014-116706/>.
- Plán legislativních prací vlády na rok 2017. (2017). Praha: vláda ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/dulezite-dokumenty/plan-legislativnich-praci-vlady-na-rok-2017-152341/>.
- Sněmovní tisk 590, Novela z. o podpoře sportu. (od 2013+). Poslanecká sněmovna. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=590>.
- Usnesení vlády ČR č. 2. (1999). Praha: vláda ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>.
- Usnesení vlády ČR č. 167. (2011). Praha: vláda ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: www.msmt.cz/file/15036/download/.

Právní předpisy SR:

- zákon č. 198/1990 Sb.
- zákon č. 315/1992 Sb.
- zákon č. 288/1997 Z. z.
- zákon 416/2001 Z. z.
- zákon č. 553/2001 Z. z.
- zákon č. 300/2008 Z. z.
- zákon č. 479/2008 Z. z.
- zákon č. 528/2010 Z. z.
- zákon č. 440/2015 Z. Z.
- *Důvodová zpráva k zákonu č. 1/2014 Z. z.* (2013). Bratislava: vláda Slovenské republiky. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: https://www.swimmsvk.sk/sites/default/files/download/p7_dovodova_sprava_k_zakonu_c_1_2014.pdf.

Diplomové práce:

- Hrabínová, P. (2011). *Harmonizace komunitárního sportovního práva a její Důsledky. Postoj Evropské unie ke sportu*. Diplomová práce bakalářská. Metropolitní univerzita Praha. Katedra Mezinárodních vztahů. Praha.
- Hrabínová, P. (2013). *Problematika autonomie sportovních organizací na příkladu sporu Českého svazu tělesně postižených sportovců s Českým paralympijským výborem*. Diplomová práce bakalářská. Univerzita Palackého. Katedra společenských věd v kinantropologii. Olomouc.
- Vitáková, J. (2010). *Sport a právo*. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Katedra právní teorie. Brno.

Internetové zdroje oficiální:

- Kejval, J. (2010). *Přepis konference Právo a stát 2010*. Praha: Český olympijský výbor. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: http://www.olympic.cz/financovani/docs/konf-sport-stat_web.pdf.
- Kozel, J. (2010). *Všesportovní kolegium České republiky bude důstojným partnerem veřejných a státních institucí*. Česká unie sportu. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.pks-cstv.cz/aktuality/vsesportovni-kolegium-ceske-republiky-bude-dustojnym-partnerem-verejnych-a-statnich-instituci/>.
- Národní rada pro sport. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport-1/narodni-rada-pro-sport>.
- Svaz měst a obcí České republiky. (2016). Chládková, J. & Sobková, M. *Novela zákona o podpoře sportu přinesla obcím povinnost zpracovávat Plány rozvoje sportu, žádat o dotace ale nemohou*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/novela-zakona-o-podpore-sportu-prinesla-obcim-povinnost-zpracovavat-plany-rozvoje-sportu-zadat-o-dotace-ale-nemohou.aspx>.
- *Tisková zpráva ke schválení Koncepce*. (2009). Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/koncepce-statni-podpory-sportu-v-ceske-republice>.
- *Tiskové zprávy MŠMT*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.msmt.cz/modules/marwel/index.php?rewrite=ministerstvo%2Fnovinar%2Ftiskove-zpravy&str=10>.

- *Zákon o podpoře sportu schválen. Splnili jsme další bod volebního programu.* 2016. Česká strana sociálně demokratická. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <https://www.cssd.cz/media/tiskove-zpravy/novy-zakon-o-podpore-sportu-schvalen-splnili-jsme-dalsi-bod-volebniho-programu/>.

Internetové zdroje články:

- Deník Šport. (2.12.2016). *Čo zásadné priniesol nový zákon o športe.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: http://www.volejbal.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=3358:o-zasadne-priniesol-nov.
- iRozhlas.cz. (22.4.2016). Jansová, L. & Kottová, A. *Poslanci schválili sportovní novelu. Má zajistit spravedlivější rozdělování dotací.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/poslanci-schvalili-sportovni-novelu-ma-zajistit-spravedlivejsi-rozdelovani-dotaci_201604221357_akottova2.
- Lidovky.cz. (23.3.2016). Surmanová, K. *Chrání, či šmíruje? Vláda vytváří jeden registr za druhým.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: http://ceskapozice.lidovky.cz/chrani-ci-smiruje-vlada-vytvari-jeden-registr-za-druhym-pjz-/tema.aspx?c=A160322_101053_pozice-tema_houd.
- Lidovky.cz. (28.6.2016). ČTK. *Obce budou muset zpracovávat plány rozvoje sportu, rozhodla Sněmovna.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: https://www.lidovky.cz/obce-budou-muset-ze-zakona-zpracovavat-plany-rozvoje-sportu-p5t-/zpravy-domov.aspx?c=A160628_173124_ln_domov_ELE.
- ParlamentníListy.cz. (14.4.2015). *Novela zákona o podpoře sportu vymezuje, co bude stát podporovat.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Novela-zakona-o-podpore-sportu-vymezuje-co-bude-stat-podporovat-370657>.
- ParlamentníListy.cz. (15.12.2015). *Ministryně Valachová: Rejstřík sportovních organizací a sportovců, který navrhujeme, by byl neveřejný.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Ministryne-Valachova-Rejstrik-sportovnich-organizaci-a-sportovcu-ktery-navrhujeme-by-byl-neverejny-413037>.
- ParlamentníListy.cz. (23.4.2016). *Ministryně Valachová: Začneme připravovat zcela nový zákon o sportu.* Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Ministryne-Valachova-Zacneme-pripravovat-zcela-novy-zakon-o-sportu-432343>.

- ParlamentníListy.cz. (25.5.2016). Vystrčil, M. *Psát plány rozvoje sportu v obcích pro všechny je nesmysl*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.parlamentnilisty.cz/profilu/RNDr-Milos-Vystrcil-3254/clanek/Psat-plany-rozvoje-sportu-v-obcich-pro-vsechny-je-nesmysl-69908>.
- Sme. (31.1.2016). Štalmach Kušnírová, M. *Zákon o športe pomenil pravidlá, veľa problémov nevyriešil*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <https://domov.sme.sk/c/20083700/zakon-osporte-pomenil-pravidla-vela-problemov-nevyriesil.html>.
- Šulcová, J. (20.12.2010). *Vše o licenčních smlouvách nejen k ochranným známkám*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://licencni-smlouvy-online.blogspot.co.uk/2010/12/definice-merchandisingu.html>.
- Teraz. (12.3.2017). Kutišová, K. *Paralympionik Riapoš vníma nový zákon o športe ako nedostavaný dom*. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.teraz.sk/sport/spv-riapos-zakon-sport-novy-sr/248551-clanok.html>

Videozáznamy:

- *Hyde park*. (2016). Česká televize. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11412378947-90-ct24/216411058130422/obsah/466858-financovani-sportu-a-blizici-se-olympiada-hyde-park>.
- *Národní sportovní konference*. (2016). Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Retrieved 15.11.2017 from World Wide Web: https://www.youtube.com/watch?v=--RU7LSsFQk&index=34&list=PLD_48WTXRpqNwQXTMCf0IsCRP3E0EAIUW.